

HANGON KAUPUNKI
HANGÖ STAD

Kulttuuritoimen toimintakertomus Kulturväsendets verksamhetsberättelse 2025

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoimen tehtävänä on edistää ja tukea kulttuuritoimintaa sekä tuoda kulttuuri osaksi asukkaiden arkea. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa väestön ymmärrystä omasta kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään sekä tarjota kaikille tasavertaiset mahdollisuudet sivistykseen, lukemiseen ja taiteen harrastamiseen. Kulttuuritoimi kannustaa jatkuvaan oppimiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen, ja toiminnassa painottuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Kulttuurilautakunta vastaa kaupungin kulttuuripalveluista, kansalaisopistosta, kirjastosta ja museotoimesta, ja huolehtii siitä, että toiminta etenee hyväksyttyjen tavoitteiden mukaisesti.

Kulturväsendet

Kulturväsendets uppgift är att främja och stödja kulturverksamhet samt göra kultur lättillgänglig för invånarna. Målet är att stärka befolkningens förståelse för sin egen kultur, historia och omgivning samt att erbjuda alla likvärdiga möjligheter till bildning, läsning och konstutövning. Verksamheten uppmuntrar till kontinuerligt lärande och aktivt medborgarskap, och betonar självständigt lärande, gemenskap och delaktighet.

Kulturnämnden ansvarar för stadens kulturtjänster, medborgarinstitutet, biblioteket och museiverksamheten och ser till att verksamheten följer de mål som har fastställts.

Kulttuurilautakunta

Lautakunnan tehtävänä on ohjata ja kehittää kaupungin kulttuuritoimintaa. Se tukee vuosittain paikallisia yhdistyksiä, ryhmiä sekä yksittäisiä taiteen tekijöitä ja harrastajia myöntämällä toiminta- ja projektiavustuksia. Lautakunta myöntää vuosittain kulttuuripalkinnon yksityiselle henkilölle, yhdistykselle tai yhteisölle, joka on toiminnallaan merkittävällä tavalla edistänyt Hangon kulttuurielämää tai tehnyt kaupunkia tunnetuksi sekä palkinto Vuoden Nuori kulttuuritoimija 15-25-vuotiaalle nuorelle tai nuorisoryhmälle, joka on toiminnallaan kehittänyt osaamistaan omassa taidelajissa. Vuoden Nuori kulttuuritoimijan valitsee erillinen raati.

Vuoden 2024 kulttuuripalkinto jaettiin maaliskuussa 2025 ja se myönnettiin Saiturin joulu -työryhmälle. Tuotannossa on hyödynnetty monipuolisesti paikallisia lahjakkuuksia näyttelijöiden, tanssijoiden, lapsikuoron, muusikoiden ja ohjaajan kautta. Ääni- ja valotekniikka sekä koko esitystilan hyödyntäminen veivät katsojan aikamatkalle. Tarina Ebenezer Scroogesta on ajatuksia herättävä ja ajoittain karu, mutta kaikesta huolimatta kokonaisuus oli lämmin ja koskettava teatterielämys. Työryhmään kuuluvat ohjaaja ja tuottaja Mi Aleksandra Grönlund, näyttelijät Jouni Kaarre, Ari Tikkanen, Marina Kaarre, Pauli Seppälä, Eeva-Kaarina Rantala, Riitta Ketelimäki, Tutta Tyrsky, Irma Tervahartiala, Katri Nalli, Päivyt Laurinen ja Bella Rautio, muusikot Jori Tapio Kalliola, Mauri Saarikoski ja Hangish (Tom Gottberg, Johnny Näsänen, Johan Toivari ja Vele Vastapuu), maskeeraus, maalaukset ja lavastus Mira Haahti, puvustus Mira Haahti ja Mi Grönlund, lapsikuoro Aila Långström, Kielo Kiljunen, Lumi Kiviranta, Amelia Kärkkäinen, Noora Mustakangas, tanssijat Elea Kalliola, Cindrah Fyhrqvist, Linnea Gefwert, Edith di Iorio, Kielo Kiljunen, Siiri Seppänen ja Luna Söderling. Valosuunnittelusta vastasi Timo A. Aalto ja äänisuunnittelusta Iiro Hakaluoto. Hangon

baletti- ja liikuntakoulu vastasi kahdesta tanssikoreografiasta.

Vuoden Nuori kulttuuritoimija myönnettiin Hangon Helmet -tanssiryhmälle. Vuoden Nuori Kulttuuritoimija on tanssiryhmä Hangon Helmet. Ryhmä on osallistunut sekä kansainvälisiin että useisiin kansallisiin tanssikilpailuihin ja menestynyt upeasti. He ovat saaneet palkintoja pronssista kultaan. Menestyksensä ansiosta myös Hanko on saanut näkyvyyttä niin kansallisissa kuin kansainvälisissä tanssiyhteysissä ja jokainen tanssija on intohimolla kehittynyt taidemuodon parissa. Hangon Helmet -ryhmään kuuluvat tanssijat Alicia Jarner, Hertta Pistool, Milja Räsänen, Ellen Veikkolainen, Milla Koljonen, Lala Kalliola, Filippa Lindfors, Mimosa Nippala, Iiris Laakspohja, Sofia Fricker, Elea Kalliola ja Kaisla Ukonaho. Raadin jäsenet koostui kulttuurilautakunnan, nuoristoimen, nuorisraadin sekä kulttuuritoimen edustajista.

Kulturnämnden

Nämndens uppgift är att leda och utveckla stadens kulturverksamhet. Den beviljar årligen verksamhets- och projektunderstöd till lokala föreningar, grupper samt enskilda kulturutövare och hobbyverksamma. Nämnden utdelar årligen ett kulturpris till en privatperson, förening eller sammanslutning som genom sin verksamhet i betydande grad har främjat Hangös kulturliv eller gjort staden känd. Dessutom utdelas priset Årets unga kulturutövare till en 15–25-årig ung person eller ungdomsgrupp som genom sitt arbete utvecklat sitt kunnande inom sin konstform. Årets unga kulturutövare utses av en separat jury.

Kulturpriset för år 2024 delades ut i mars 2025 och tilldelades arbetsgruppen bakom Saiturin joulu. Produktionen utnyttjade mångsidigt lokala talanger inom skådespeleri, dans, barnkör, musik och regi. Ljud- och ljusdesignen samt användningen av hela scensalen skapade en tidsresa för publiken. Berättelsen om Ebenezer Scrooge är tankeväckande och stundvis mörk, men helheten var trots detta en varm och berörande teaterupplevelse.

Arbetsgruppen bestod av regissör och producent Mi Aleksandra Grönlund; skådespelarna Jouni Kaarre, Ari Tikkanen, Marina Kaarre, Pauli Seppälä, Eeva-Kaarina Rantala, Riitta Ketelimäki, Tutta Tyrsky, Irma Tervahartiala, Katri Nalli, Päivyt Laurinen och Bella Rautio; musikerna Jori Tapio Kalliola, Mauri Saarikoski och Hangish (Tom Gottberg, Johnny Näsänen, Johan Toivari och Vele Vastapuu); mask, målningar och scenografi av Mira Haahti; kostym av Mira Haahti och Mi Grönlund; barnkören Aila Långström, Kielo Kiljunen, Lumi Kiviranta, Amelia Kärkkäinen, Noora Mustakangas; dansarna Elea Kalliola, Cindrah Fyhrqvist, Linnea Gefwert, Edith di Iorio, Kielo Kiljunen, Siiri Seppänen och Luna Söderling. Ljussättningen gjordes av Timo A. Aalto och ljuddesignen av Iiro Hakaluoto. Hangö balett- och rörelseskola ansvarade för två danskoreografier.

Priset Årets unga kulturutövare tilldelades dansgruppen Hangon Helmet. Gruppen har deltagit i både internationella och flera nationella danstävlingar med mycket goda resultat och erhållit priser från brons till guld. Genom sina framgångar har gruppen även gett Hanko synlighet i både nationella och internationella danssammanhang, och varje dansare har med stort engagemang utvecklat sitt kunnande inom danskonsten.

Hangon Helmet består av dansarna Alicia Jarner, Hertta Pistool, Milja Räsänen, Ellen Veikkolainen, Milla Koljonen, Lala Kalliola, Filippa Lindfors, Mimosa Nippala, Iiris Laakspohja, Sofia Fricker, Elea Kalliola och Kaisla Ukonaho. Juryn bestod av kulturnämndens, ungdomsverksamhetens, ungdomsrådets samt kulturverksamhetens representanter.

Tukeminen ja yhteistyöt

Kulttuurilautakunta tukee tanssitaiteen perusopetusta antavaa **Hangon baletti- ja liikuntakoulun** toimintaa sen tilavuokrissa kaupungin tiloissa.

Lautakunta tukee myös **Åbo svenska teaterin** aluetoimintaa 2 500 euron vuosittaisella avustuksella. Teatteri esitti vuoden aikana näytelmät *Det som blir kvar* ja *Medeltiden*.

Liikkuva kulttuurikeskus Uulu järjesti kolmen päivän aikana musapajoja varhaiskasvatukselle. Musapajoja järjestettiin yhteensä 17 kpl suomeksi ja ruotsiksi. Musapajojen hinta oli 2 880 euroa.

Kulttuuriyhteistyö **Presence ry:n** kanssa keskittyi erityisesti draamaopetukseen ja teatteritoimintaan. Kevätlukukauden aikana TeM Mi Aleksandra Grönlund järjesti suomenkielisissä kouluissa draamaopetusta. Tänä vuonna yhdistys vietti *Le Petit Festivaalia* pienimuotoisesti ja tarjosi ohjelmaa palvelukodeille sekä lapsille ja nuorille. Presence tuotti myös tänä vuonna Saiturin joulunäytelmää ja sitä esitettiin kahdeksan kertaa. Kulttuuripalvelut avusti markkinoinnilla, lipunmyynnillä ja tiloilla. Yhdistys järjesti joulukuussa konsertin juhlasalissa. Kulttuuriyhteistyösopimuksen mukaan kulttuurilautakunta on tukenut toimintaa 15 000 eurolla.

Yhteistyössä nuoriso- ja liikuntapalvelujen sekä hyvinvointikoordinaattorin kanssa on vuoden aikana järjestetty kaksi yhdistystapaamista, joissa kaupunki ja yhdistykset ovat tiedottaneet toisilleen ajankohtaisista asioista.

Stöd och samarbeten

Kulturnämnden stöder **Hangö balett- och motionsskola**, som erbjuder grundläggande konstundervisning i dans, genom att subventionera skolans hyra i stadens utrymmen.

Nämnden stöder även **Åbo Svenska Teaters** regionala verksamhet med ett årligt bidrag på 2 500 euro. Teatern framförde under året föreställningarna *Det som blir kvar* och *Medeltiden*.

Barnkulturcentret Uulu genomförde under tre dagar musikverkstäder för småbarnspedagogiken. Sammanlagt ordnades 17 verkstäder på finska och svenska. Kostnaden för musikverkstäderna uppgick till 2 880 euro.

Kultursamarbetet med föreningen **Presence rf** fokuserade särskilt på dramaundervisning och teaterverksamhet. Under vårterminen gav TeM Mi Aleksandra Grönlund dramaundervisning i de finskspråkiga skolorna. I år genomförde föreningen *Le Petit Festival* i mindre skala och erbjöd program för serviceboenden samt för barn och unga. Presence producerade även i år teaterföreställningen *Saiturin joul*, som spelades åtta gånger. Kulturtjänsterna bistod med marknadsföring, biljettförsäljning och lokaler. Föreningen ordnade dessutom en konsert i stadshusets festsal i december. Enligt kultursamarbetsavtalet har kulturnämnden stött verksamheten med 15 000 euro.

I samarbete med ungdoms- och idrottstjänsterna och välfärdskoordinatorn har det under året ordnats två föreningsträffar där staden och föreningarna informerar varandra om aktuella frågor.

Lautakunta myöntää vuosittain toiminta- ja projektiavustuksia ja tänä vuonna jaettiin yhteensä 29 400 euroa. Toiminta-avustukset jaetaan yhdistyksille, jotka ovat rekisteröityneet Hangossa. Toiminta-avustuksia myönnettiin seuraavasti:

Nämnden beviljar årligen verksamhets- och projektunderstöd, och i år delades totalt 29 400 euro ut. Verksamhetsunderstöd beviljas föreningar som är registrerade i Hangö. Under året beviljades verksamhetsunderstöd enligt följande:

Hangon Ideaco	700
Hangon Kuvataiteilijat – Hangö bildkonstnärer	1000
Hangon käsityöläiset – Hangö hantverkare	1000
Hangon maanpuolustusnaisten yhdistys ry	500
Hangon museon ystävät – Hangö museivänner	400
Hangon oppaat - Hangö guider	600
Hangon suomalainen sekakuoro	600
Hangon Fotokerho – Hangö Fotoklubb	1000
Hangö Teaterträff	4000
Hanko Fotofestival	2000
Hanko Soi ry	3800
Hankoniemen Eläkkeensaajat	500
Hankoniemen Karjalaiset	500
Olympian ystävät – Olympias vänner	2000
Svenska Pensionärgillet i Hangö r.f.	500
Sällskapet för Släkt- och hembygdsforskning i Hangö	500
YHTEENSÄ - TOTALT	19 600

Yhdistykset, ryhmät ja taiteilijat voivat anoa projektirahoitusta hankkeeseen, joka toteutetaan Hangossa. Projektiavustuksia myönnettiin seuraavasti:

Föreningar, grupper och enskilda konstutövare kan ansöka om projektbidrag för projekt som genomförs i Hangö. Projektbidrag beviljades enligt följande:

Club con Color	Konstorientering	100
Hangon kuvataiteilijat	Iloa maalaamalla	600
Iaria Alessandra	Carnival of Confusion -näyttely	100
Santalahti Jaana	Mustavalkoinen maailma, valokuvaprojekti	800
Svenska kyrkosångkrets i Raseborgs prosteri r.f.	Hoppets mässa för kör- och jazzensemble	500
Sällskapet Visans vänner r.f.	Trubadurskeppet 2025, konsert i Hangö	700
Sällskapet Visans Vänner i Hangö	Nordisk visfest i Hangö 2025	1100
Hanko Films	Hanko Films elokuvaprojekti 2025	450
Olympian ystävät ry	Elokuvajuhlien koululaisnäytökset	1000
Hanko City Shopkeepers	Kulttuurilla elinvoimaa kaduille	1000
Lappohja kylä- ja omakotiyhdistys	Lappohjan lavan peruskunnostus kulttuurikäyttöön	1200
Sällskapet för släkt- och hembygdsforskning i Hangö	Putsning av Korsmans, Appelgrens och Granroths gravstenar	300
Lappohjan Ladyt	Puurojuhat	200
Piironen Anna	Kirja Hankoon rakastunnesta newyorkilaisesta	800
Pulkkinen Jaana	Kahvikupppitonttu	550
YHTEENSÄ TOTALT		9800

Lautakunnan kokoukset

Kulttuurilautakunta on kokoontunut vuoden 2025 aikana yhdeksän kertaa ja käsitellyt 72 pykälää. Lautakuntaan kuuluu yhdeksän (9) jäsentä ja yhtä monta varajäsentä. Kaupunginhallituksen-, vanhusneuvoston- sekä nuorisoraadin edustaja on osallistunut lautakunnan kokouksiin. Uusi valtuustokausi alkoi kesäkuussa 2025 ja syyskuussa järjestettiin uudelle lautakunnalle iltakoulu jossa esiteltiin kulttuuritoimen osastot sekä talousarviota.

Nämndens sammanträden

Kultur- och fritidsnämnden har under år 2025 sammanträtt nio gånger och behandlat 72 paragrafer. Nämnden består av nio (9) ordinarie ledamöter och lika många ersättare. Representanter för stadsstyrelsen, äldrerådet och ungdomsrådet har deltagit i nämndens möten.

Den nya fullmäktigeperioden inleddes i juni 2025, och i september ordnades en kvällsskola för den nya nämnden, där kulturverksamhetens avdelningar samt budgeten presenterades.

Lautakunnan kokoonpano 31.5.2025 asti:

Nämndens sammansättning fram till 31.5.2025:

Tehtävä Uppgift	Nimi Namn	Kokouksia Möten	Sijainen Ersättare	Kokouksia Möten
Puh. joht. Ordförande	Kai Kankaristo	5	Päivi Heinonen	
Varapuh.joht Vice ordf.	Britta Idman	4	Susanne Kollin	1
Jäsen Medlem	Gun Augustsson-Sula	3	Tuula Huldin	1
"	Robert Jonsson	5	Edvard Lindfors	
"	Alan Jeffery	5	Krister Sjöström	
"	Tuikka Karhu	4	Sari Ruuska	
"	Jari Karvinen	4	Helena Lesch-Saarinen	1
"	Teppo Puputti	5	Keijo Larila	1
"	Laura Voipio	2	Leif Halén	3
Kh:n edustaja Stst representant	Sami Laine	4		
Vanhusneuvosto Äldrerådet	Marja-Leena Ahola	2	Kaarina Turpeinen??	
Nuorisoraati Ungdomsrådet	Inka Salo	2		
Esittelijä Föredragande	Jennika Friman	5		

Sihteeri Sekreterare	Laura Lotta Andersson	5		
Viranhaltijat Tjänsteinnehavare	Milla Kuronen	2		
	Lena Sommer	3		

Lautakunnan kokoonpano 1.6.2025 alkaen:

Nämndens sammansättning från och med 1.6.2025:

Tehtävä Uppgift	Nimi Namn	Kokouksia Möten	Sijainen Ersättare	Kokouksia Möten
Puh. joht. Ordförande	Mi Grönlund	4	Birgitta Gran	
Varapuh.joht Vice ordf.	Britta Idman	3	Mikael Alopaeus	1
Jäsen Medlem	Stephan Horn	1	Robert Jonsson	2
"	Alan Jeffery	4	Hana Leino Pastrnakova	
"	Kai Kankaristo	3	Katja Liettyä	1
"	Keijo Larila	2	Tuomo Kavander	
"	Päivi Rahkola	4	Sanna Toivari	
"	Krister Sjöholm	3	Linda Baarman	
"	Laura Voipio	4	Leif Halén	
Kh:n edustaja Stst representant	Susanne Kollin	2		
Vanhusneuvosto Äldrerådet	Leena Apaja	3	Riitta Leskinen	
Nuorisoraati Ungdomsrådet	Olga Laakspohja	3		
Esittelijä Föredragande	Jennika Friman	4		
Sihteeri Sekreterare	Laura Lotta Andersson	4		
Viranhaltijat Tjänsteinnehavare	Milla Kuronen	2		
	Lena Sommer	1		
	Simon Store	1		

Kulttuuripalvelut

Kaupungin kulttuuripalveluiden tehtävä on järjestää kulttuuritoimintaa. Laki kuntien kulttuuritoiminnasta säättää miten palveluita voi toteuttaa, ja että palveluiden järjestäessä tulee ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet.

Kaupungin kulttuuripalvelut toteuttaa kulttuuritoimintaa järjestämällä tapahtumia, ylläpitämällä kaksi näyttelytilaa, vuokraamalla kaupungintalon juhlasalia ja lämpiötä kulttuuritoiminnalle, tarjoamalla ohjelmaa varhaiskasvatukselle, kouluille sekä senioreille, ja tarjoamalla kulttuurielämyksiä yhteistyötahojen kanssa.

Kulttuuripalveluiden henkilökuntaan kuuluvat kulttuurisuunnittelija Silvia di Iorio sekä kulttuurijohtaja Jennika Friman. Friman toimii myös toimialajohtajana. Taidegallerian määräaikaisina näyttelyvalvojina toimi Milaja Långström ja Pirre Soininen. Kulttuuripalveluiden kesätyöntekijäksi palkattiin Maija Palomäki.

Näyttelytoiminta

Kaupungintalon galleria otettiin käyttöön kesäkuussa remontin jälkeen. Hangon Taidegalleriassa järjestettiin näyttelyitä vielä lokakuussa. Taidegalleria on löytänyt paikkansa näyttelytilana ja kävijämäärät ovat lisääntyneet yli 100 % viime vuodelta. Yhteensä näyttelyitä oli 17 kpl.

Kulturtjänster

Stadens kulturtjänster har till uppgift att ordna kulturverksamhet. Lagen om kommunernas kulturverksamhet reglerar hur tjänsterna kan genomföras och förutsätter att lokala förhållanden, resurser samt olika befolkningsgruppers behov beaktas vid planering och genomförande.

Stadens kulturtjänster genomför kulturverksamhet genom att arrangera evenemang, upprätthålla två utställningsutrymmen, hyra ut stadshusets festsal och foajé för kulturändamål, erbjuda program för småbarnspedagogiken, skolorna och seniorer samt genom att skapa kulturupplevelser i samarbete med olika aktörer.

Till personalen inom kulturtjänsterna hör kulturplanerare Silvia di Iorio och kulturchef Jennika Friman. Friman fungerar även som sektorchef. Som tidsbundna utställningsvärdar i Konstgalleriet arbetade Milaja Långström och Pirre Soininen. Till kulturtjänsternas sommarjobbare anställdes Maija Palomäki.

Utställningsverksamhet

Stadshusgalleriet togs i bruk i juni efter renoveringen. I Hangö Konstgalleri ordnades utställningar ännu i oktober. Konstgalleriet har etablerat sin position som utställningsutrymme och antalet besökare har ökat med över 100 % jämfört med föregående år. Sammanlagt ordnades 17 utställningar.

Näyttelyt Hangon Taidegalleriassa
Utställningar i Konstgalleriet

LOVE

Hangon kuvataiteilijat

Rajalla

Taina Rantala, Elina Autio, Ann Sihvonen, Tea
Tuovila ja Maija-Riitta Vattulainen

Missä tiet päättyvät

Kaija Rautiainen

Maalauksia ihmisistä

Kristiina Maria

Världspåverkarna

Carl-Gustaf Lilius stiftelse

Lounas laitumella

Kaj Ard

Antti Eklund

Kesänäyttely/Sommarutställning

Hangon Kuvataiteilijat

Rantojen hiljaiset/Strändernas tysta liv

Raimo Sundelin / John Nurmisen säätiö
yhteistyössä Hanko Fotofestival

Hiljaisuuden värit/Tystnadens färger

Monica Ferm

Näyttelyt Kaupungintalon Galleriassa Utställningar i stadshusgalleriet

Huumoria Hangosta	Ansa Collection & Pig Pictures
Under midnattssolen	Guessod Guireh
"...ja matka jatkuu"	Viipurin taiteilijaseura
Revival	Kari Walden
Katoava luontomme	Pinja Lehtman
Strange creatures and visions in front of my lens	Imre Potyó - Hanko Fotofestival
Skiftningar	Micce Ingelin

Tapahtumatoiminta - Evenemangsverksamhet

14.2. Senioreiden **ystävänäpäiväkarkelot** yhteistyössä vanhusneuvoston, Voimaa vanhuuteen, liikuntapalveluiden ja hyvinvointikoordinaattorin kanssa. Tanssia Janiina ja putkiration kanssa, ystävyysskuvausta, kahvilaa, arpajaisia ja paljon muuta. Tapahtumaan oli vapaa pääsy ja siellä vieraili 160 henkilöä

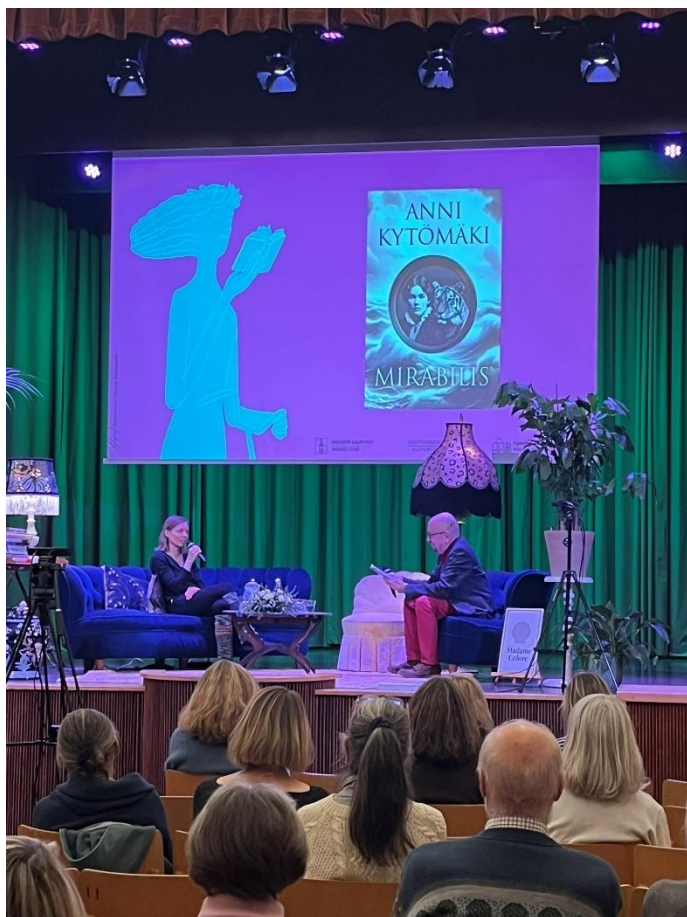
14.2 **Vändagssvängen** för seniorer i samarbete med äldre rådet, Kraft i åren, motionstjänsterna och välfärdskoordinatoren. Dans med Janiina ja putkiratio, vänskapsfotografering, café, lotteri med mera. Det var fritt inträde till evenemanget och det besökte av 160 personer.

19.2. Elokuvaesitys Kino Olympiassa: **Mavka – Metsän laulu**. Elokuva tarjottiin ilmaiseksi kaikille talvilomailijoille. Elokvateatteri oli lähes täynnä.

19.2 Filmföreställning i Kino Olympia: **Mavka – Skogen sång**. Filmen erbjöds gratis till alla vinterlovsfirare. Biosalongen var så gott som fullsatt.

12.3. **Palkintojenjako**, kulttuuri- ja urheilupalkinnot. Vuoden 2024 kulttuuripalkinnot jaettiin. Vuoden kulttuuripalkinnon saaja on Saiturin joulu -työryhmä ja vuoden nuori kulttuuritoimija myönnettiin Hangon helmet -tanssiryhmälle. Kulttuurilautakunta päätti myös jakaa kunniapalkinnon kirjailija Karin Collinsille. Tilaisuudessa esiintyi Hangish.

12.3 **Prisutdelning**, kultur- och idrottspriser. År 2024 kulturpriser delades ut. Mottagaren av årets kulturpris är arbetsgruppen för Saiturin joulu och årets unga kulturaktör gick till dansgruppen Hangon helmet. Kulturnämnden valde även att dela ett hederspris till författaren Karin Collins. På tillställningen uppträdde Hangish.

22.–23.3. **Kirjallisuuspäivät** järjestettiin ensimmäisen kerran kahtena päivänä. Konsepti osoittautui onnistuneeksi. Tänä vuonna kirjailijat Sissi Penttilä, Irmelin Sandman Lilius, Mikael Kilpi, Eva Frantz, Christian Rönnebacka, Karin Collins, Markku Nummelin, Risto Isomäki, Thomas Lundin, Pajtim Statovci, Pekka Barck, Anni Kytömäki, Yrsa Grüne-Luoma ja Matti Remes olivat osaa ohjelmaa. Yleisö-määrä vaihteli eri ohjelmissa 50:stä 160:een. Agneta Möller-Salmela järjesti lapsiperheille ohjelmaa kirjasuunnistuksella Leijonapuistossa ja satutuokiolla elämyshuoneessa. Lämpioässä kustantajat, yhdistykset ja kirjailijat saivat myydä kirjoja ja B&B Korsman piti kahvilaa.

22–23.3 **Litteraturdagarna** ordnades för första gången i två dagar. Konceptet visade sig vara lyckat.

I år ordnades författarsamtal med Sissi Penttilä, Irmelin Sandman Lilius, Mikael Kilpi, Eva Frantz, Christian Rönnebacka, Karin Collins, Markku

Nummelin, Risto Isomäki, Thomas Lundin, Pajtim Statovci, Pekka Barck, Anni Kytömäki, Yrsa Grüne-Luoma och Matti Remes. Publikmängden varierade i de olika programmen från 50 till 160 personer.

Agneta Möller-Salmela ordnade program för barnfamiljer med bokorientering i Lejonparken och sagostund i upplevelsrummet.

I foajén kunde förlag, föreningar och författare sälja böcker och B&B Korsman höll café.

27.4. **Kansallinen veteraanipäivän** juhla kaupungintalon juhlasalissa

Perinteen mukaisesti kansallisen veteraanipäivän juhla järjestettiin yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa. Juhlassa kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Aila Pääkkö ja komentaja Klaus Fromholz pitivät puheet.

Musiikkiopiston oppilaat Noora Mustakangas ja NayPaw NawGay esiintyivät pianolla, ja Hangon mieskuoro esitti kaksi laulua.

27.4 **Nationella veterandagens** fest i stadshusets festsal

Enligt tradition ordnas nationella veterandagens fest i samarbete med stadskansliet. På festen hölls tal av stadsfullmäktiges ordförande Aila Pääkkö och kommendör Klaus Fromholz. Musikinstitutets elever Noora Mustakangas och NayPaw NawGay uppträdde på piano och Hangö Manskör uppträdde med två sånger.

2.–6.6. **Taidekaruselli**

Luova viikko nimettiin Taidekaruselliksi. Tänä vuonna leiriviikko järjestettiin yhteistyössä Hangon kansalaisopiston kanssa. Taidekaruselli järjestettiin Hankoniemen lukiossa ja yläasteella, ja se sisälsi viisi kurssia eri luovilla aloilla. Tänä vuonna tarjolla oli teatteria, keramiikkaa, luovaa tekemistä, tanssia ja katutaidetta. Leirillä oli mukana seitsemän ohjaajaa ja 51 lasta.

2-6.6 Konstkarusellen

Skapande veckan döptes om till Konstkarusellen. I år ordnades lägerveckan tillsammans med Hangö medborgarinstitut. Konstkarusellen ordnades i Hankoniemen lukio ja yläaste med fem kurser inom olika skapande områden. I år erbjöds teater, keramik, kreativt skapande, dans och gatukonst. Med på lägret var sju handledare och 51 barn.

26.–28.6. Taidekierros HangArt

HangArt on taidekierros, jota on järjestetty vuodesta 2016 lähtien. Kierroksen aikana Hangon taiteilijat avaavat ateljeensa yleisölle. Tänä vuonna mukana oli 15 vierailukohdetta, 16 taiteilijaa ja yksi taiteilijaryhmä. Kävijämäärät vaihtelivat 10:stä 60:een päivässä kohdetta kohden. Tapahtuma tarjoaa taiteilijoille mahdollisuuden kohdata yleisöä ja yleisölle tilaisuuden tutustua paikalliseen taidekulttuuriin.

26-28.6 Konstundan HangArt

HangArt är en konstunda som har ordnats sedan 2016. Under konstundan öppnar konstnärer i Hangö sina ateljéer för publiken. I år hade vi 15 besöksmål, 16 konstnärer och en konstnärsgrupp med på rundan. Besökarantalet hade varierat allt från 10 till 60 besökare per dag per besöksmål. Evenemanget ger konstnärerna en möjlighet att träffa publiken och för publiken att ta del av den lokala konstkulturen.

27.7. Unikeonpäivä

Kulttuuripalvelut järjestivät Hangon Unikeonpäivän yhteistyössä Vuorikadun yrittäjien (Hanko City Shopkeepers), vastuuhenkilönään Ville Ekroos sekä Hangon yrittäjät ry:n, vastuuhenkilönään Naana Heitto, kanssa.

Kulkueen juontajana toimi Hurja Hangon Stefan Randström ja kulkuetta johti Fillaristipianisti, joka elävöitti kulkuetta musiikillaan. Kulkue lähti matkaan Vuorikadulta, missä perinteisesti heräteltiin Vuorikadun kauppiaita. Uutena ohjelmanumerona pysähdyimme Kaupungintalon edustalla, jossa kaupunginhallituksen ja -valtuuston puheenjohtajat Edvard Lindfors ja Sami Laine heräsivät tervehtimään kulkuetta kaupungintalon parvekkeelta. Siitä kulkue jatkoi yhteislaulun tahdittamana Bulevardin, Merikadun ja Rantakadun kautta Itäsatamaan.

Unikeko herätettiin mereen heittämällä, hanurimusiikin soudessa laiturilla, ja vuoden

unikeoksi paljastui hankolainen harrastajanäyttelijä Jouni Kaarre, joka nähtiin viime vuonna Ebenezer Scroogena Charles Dickensin Saiturin Joulunäytelmässä, Hangon kaupungintalolla. Stefan Randström haastatteli Kaarretta, jonka jälkeen kuulimme viime vuoden unikeon Julia Salmelan laulua sekä Saiturin joulustakin tutun hanuristin Johan Toivarin soittoa. Unikeko sai kiertopalkinnon ja diplomin.

Aamupala tarjottiin HSF Marinessa ja Strandenissa 7,5 / 15 euron hintaan. Tapahtumaan osallistui noin 130-150 kävijää.

27.7 Sjusovardagen

Kulturtjänsterna ordnade Hangös Sjusovardagens fest i samarbete med företagarna på Berggatan (Hanko City Shopkeepers), med Ville Ekroos som ansvarsperson, samt med Hangö Företagare rf, med Naana Heitto som ansvarsperson.

Som sjusovartågets programledare fungerade Stefan Randström från Hurja Hangö, och leddes av Cykelpianisten, som livade upp tåget med sin musik. Tåget startade från Berggatan, där man traditionellt väcker butiksägarna. Som ett nytt inslag stannade tåget framför stadshuset, där stadsstyrelsens och -fullmäktiges ordförande Edvard Lindfors och Sami Laine vaknade upp och vinkade till tåget från stadshusets balkong. Därefter fortsatte tåget med allsång längs Boulevarden, Havsgatan och Strandgatan till Östra hamnen.

Sjusovaren väcktes genom att kastas i havet, ackompanjerad av dragspelsmusik vid bryggan. Årets sjusovare visade sig vara Hangöbon och amatörskådespelaren Jouni Kaarre, som förra året spelade Ebenezer Scrooge i Charles Dickens pjäs En Julsaga på Hangö stadshus. Stefan Randström intervjuade Kaarre, varefter vi fick höra fjolårets sjusovare Julia Salmela sjunga, samt dragspelaren Johan Toivari, även han känd från En Julsaga, spela. Sjusovaren fick ett vandringspris och ett diplom.

Frukost serverades på HSF Marine och Stranden till priset 7,5 / 15 euro. Evenemanget samlade 130–150 besökare

2.8. Hanko Soul Jazz -pääkonsertti

Hanko Soul Jazz järjestettiin 10. kerran. Pääkonsertissa esiintyivät ruotsalainen laulaja Kristina Amparo, pianisti Lasse Piirainen, saksofonisti Aleksí Ahoniemi, kitaristi Tuomo Dahlblom, rumpali Markus Ketola ja basisti Jan Simons. Konserttiin osallistui 150 henkilöä. Nöjen järjesti välitarjoilun.

2.8 Hanko soul jazz huvudkonsert

Hanko soul jazz ordnades för 10:de gången. I huvudkonserten uppträdde sångaren Kristina Amparo från Sverige, pianist Lasse Piirainen,

saxofonist Aleksí Ahoniemi, gitarrist Tuomo Dahlblom, på trummor Markus Ketola och basist Jan Simons. Konserten besökte av 150 personer. Nöjen ordnade pausserveringen.

28.8. Itämeripäivä

Kulttuuripalvelut olivat mukana järjestämässä Itämeripäivän ohjelmaa. Päivä alkoi seminaarilla kaupungintalon juhlasalissa. Kaupunginjohtaja Petra Ståhl avasi tilaisuuden, jonka jälkeen kommodori Mikko Simola, Suomenlahden merivartioston komentaja, piti esityksen Suomenlahden tilanteesta merivartioston näkökulmasta.

Seminaari jatkui paneelikeskustelulla, johon osallistuivat ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala sekä europarlamentaarikko Ville Niinistö. Kansanedustaja Eeva-Johanna Eloranta oli ilmoittautunut mukaan, mutta joutui perumaan osallistumisensa. Keskustelun moderaattorina toimi toimittaja Yrsa Grüne-Luoma.

Keskustelun aikana asiantuntijat esittelivät ajankohtaista tietoa: Eeva Tähtikarhu John Nurmisen säätiöstä puhui merenkulun päästöistä, Ville Wahlberg Baltic Sea Action Groupista vihreästä siirtymästä, Alf Norkko Tvärminnen eläintieteelliseltä asemalta sekä Jaana Pönni Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:stä kuormituksesta valuma-alueilla.

Seminaari päättyi geopoliittiseen keskusteluun, jossa mukana olivat suurlähettiläs emeritus Hannu Himanen ja Yrsa Grüne-Luoma. Tilaisuuteen osallistui yli 200 henkilöä, ja sekä suomen- että ruotsinkieliset lukiot osallistuivat ohjelmaan.

Päivä jatkui yhteistyökumppaneiden järjestämällä ohjelmalla, jonka Visit Hanko oli koonnut. Iltapäivällä oli luentoja merialuesuunnittelusta sekä Hangon merialueesta toisen maailmansodan aikana. WWF ja Hangon kaupunki keskustelivat myös vuoden ympäristöonnettomuudesta Hangossa.

Päivä päättyi Bow Waves -konserttiin, jossa esiintyi laulaja ja viulisti Marianne Maans. Konsertissa esitettiin kuvia ja videoita Saaristomereltä, jotka oli ottanut valokuvaaja Jaakko Ruola. Konserttiin osallistui noin 40 henkilöä.

28.8 Östersjödagen

Kulturtjänsterna var med och ordnade Östersjödagens program. Dagen började med ett seminarium i stadshusets festsal. Stadsdirektör Petra Ståhl öppnade dagen och därefter höll kommodor Mikko Simola, kommandör för Finska vikens sjöbevakning anförande om Finska vikens förhållanden från sjöbevakningens synvinkel. Därefter fortsatte seminariet med pandeldiskussion. I panelen deltog miljö- och klimatminister Sari Multala och europarlamentariker Ville Niinistö. Riksdagsledamot Eeva-Johanna Eloranta skulle delta men hamna in i en inihärdad. Journalist Yrsa Grüne-Luoma fungerade som moderator. Under diskussionens gång inledde experter med information om nuläget. Eeva Tähtikarhu från John Nurminens stiftelse pratade om sjöfartens utsläpp, Ville Wahlberg från Baltic Sea Action Group om grön omställning, Alf Norkko från Tvärminne zoologiska station samt Jaana Pönni från Västra Nylands vatten och miljö om belastningen på avrinningsområdena.

Seminariet avslutades med en geopolitiska diskussion med ambassadör emeritus Hannu Himanen och Yrsa Grüne-Luoma. I tillställningen deltog över 200 personer och både finska och svenska gymnasier deltog i programmet.

Dagen fortsatte med program som samarbetspartners ordnade och som Visit Hanko hade sammanställt. Senare på eftermiddagen fortsatte programmet med föreläsningar om havsplanering samt Hangö

havsområde under andra världskriget. WWF och Hangö stad diskuterade även om erfarenheterna från årets miljöolycka i Hangö.

Dagen avslutades med konserten Bow Waves med sångaren och violinist Marianne Maans med bilder och videor från Skärgårdshavet tagna av fotograf Jaakko Ruola. I konserten deltog ca 40 personer.

29.–31.8. Hangon päivät

Hangon päivien aikana järjestettiin ohjelmaa eri puolilla kaupunkia. Kaupungin lisäksi ohjelmaa järjestivät Grönan, vapaaehtoiset Kappelisatamassa, Kino Olympia, Hurja Hanko, Marine Lines, Hanko soi, Lappvikin omakoti- ja kyläyhdistys, Itäsataman ravintolat, Halias, Saaritours, TomTori, seurakunnat, Visit Hanko ja Hangon museo.

Kulttuuripalvelut järjestivät avajaistilaisuuden Vuorikadulla, jossa tuleva kaupunginjohtaja Simon Store piti avajaispuheen. Hangon baletti- ja tanssikoulu esitti tanssiesityksen, ja ocarinasoittaja Amy Lihui Rao esiintyi. Yhdistykset ja suomalainen seurakunta pitivät markkinat.

Päivän aikana järjestettiin myös kaksi teatteriesitystä lapsiperheille. Teatteri Mukamas esitti näytelmän "Kesäjuhlat", joista toinen oli suomeksi ja toinen ruotsiksi. Näytelmän näki yhteensä noin 80 lasta ja aikuista.

Ilmapäivällä Casinopuistossa oli piknikpöydät valmiina tapahtumaan "Syödään yhdessä" ja konserttiin, jossa esiintyivät Hangon bändit: Riikka & band, Soulriver ja Urkuvaurio. Tapahtuma kesti neljä tuntia ja sen aikana paikalla kävi lähes 500 henkilöä.

29-31.8. Hangödagarna

Under Hangödagarna ordnades det program runt om i staden. Förutom staden ordnade även Grönan, frivilliga i Kapellhamnen, Kino Olympia, Hurja Hangö, Marine Lines, Hanko soi, Lappvik egnahems- och byaförening, Östra hamnens restauranger, Halias, Saaritours, TomTori, församlingarna, Visit Hanko och Hangö museum program.

Kulturtjänsterna ordnade öppning på Berggatan där blivande stadsdirektör Simon Store höll öppningstal, Hangö Balett- och dansskola ordnade dansuppvisning och ocarinaspelaren Amy Lihui Rao uppträdde. Föreningar och finska församlingen höll marknad.

På dagen ordnades även två teaterföreställningar för barnfamiljer. Teatteri Mukamas uppträdde med pjäsen Sommarfest. Den ena föreställningen var på finska och andra på svenska. Totalt såg ca 80 barn och vuxna pjäsen.

På eftermiddagen stod picknickborden uppradade i Casinoparken. Det var dags för "Vi äter tillsammans" och konsert med band från Hangö. På scenen stod Riikka & band, Soulriver samt Urkuvaurio. Evenemanget pågick i fyra timmar och under den tiden besöktes evenemanget av närmare 500 personer.

25.10. Pimeä viikonloppu

Järjestimme tunnelmallisen jazzkonsertin lämpiössä. Konsertissa esiintyi Mathias Sandberg Trio ja trio esitti Sandbergin teoksia.

25.10. **Mörka helgen**

Vi ordnade en stämningsfull jazzkonsert i foajén. I konserten uppträdde Mathias Sandberg Trio och trion framförde Sandbergs verk.

6.12. **Itsenäisyyspäivän juhla**

Itsenäisyyspäivää vietettiin perinteisin menoin. Juhlaa juonsi nuorisoraadin edustajat Venny Ekroos ja Onni Savolainen. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Edvard Lindfors esitti kaupungin tervehdysten ja valokuvataiteilija Sandra Kantanen piti juhlapuheen. Lisäksi juhlassa esiintyi Hangon Baletti- ja Liikuntakoulun sekä musiikkiopiston oppilaat.

6.12 **Självständighetsdagens fest**

Självständighetsdagen firades enligt tradition. Som festens programledare fungerade Venny Ekroos och Onni Savolainen från ungdomsrådet. Stadsstyrelsens ordförande Edvard Lindfors framförde stadens hälsning och fotokonstnär Sandra Kantanen höll festtalet. Hangö Balett- och motionsskolans samt musikinstitutets studerande uppträdde på festen.

13.12. **Lucia-juhla**

Vuosi päättyi perheystävälliseen Lucia-juhlaan, jossa vuoden Luciakulkue esiintyi ja tanssittiin piirileikkejä. Lämpiössä Hangon meripartio pitivät kahvilaa.

13.12 **Luciafest**

Året avslutade med en familjevänlig Luciafest där årets Luciafölje uppträdde och publiken fick vara med och dansa ringlekar. Hangö sjöscouter höll café i foajén.

Vuokraustoiminta

Kulttuuripalvelut vuokraa kaupungintalon lämpiötä ja juhlasalia kokouksiin, seminaareihin, esityksiin, harjoituksiin ja yksityistilaisuuksiin. Kulttuurilautakunta on myöntänyt vuokravapautta festivaaleille kuten Hangö Teaterträff, Le Petit Festival, Hanko Fotofestival ja Hanko soi. Lasten ja nuorten maksuttomista tapahtumista ei peritä vuokraa. Tilat käytetään myös paljon kaupungin omiin tilaisuuksiin. Lämpiötä oli varattu 93 vuorokautta ja juhlasali 115. Vuokratulot ovat 7 135 euro

Hyresverksamhet

Kulturtjänsterna hyr ut stadshusets foajé och festsal för möten, seminarier, föreställningar, repetitioner och privata tillställningar. Kultur- och fritidsnämnden har beviljat hyresbefrielse för festivaler såsom Hangö Teaterträff, Le Petit Festival, Hanko Fotofestival och Hanko soi. För avgiftsfria evenemang för barn och unga tas ingen hyra ut. Lokalerna används också i stor utsträckning för stadens egna evenemang. Foajén var bokad i 93 dygn och festsalen i 115. Hyresintäkterna uppgick till 7 135 euro.

Skapa position

Skapa Position -hanke on Raaseporin kaupungin ja Hangon kaupungin yhteinen hanke, jossa tavoitteena on kehittää alueen taiteen perusopetusta. Hanke on saanut rahoitusta Svenska kulturfondenilta. Hanke aloitettiin kesällä 2023 ja se päättyy keväällä 2026. Hankkeen aikana GRK-foorumi on aloittanut toimintansa. GRK-foorumi koostuu Hangon, Raaseporin, Inkoon ja Siuntion taiteen perusopetuksen edustajista. Foorumi käsittelee yhteisiä panostuksia, haasteita ja muita ajankohtaisia asioita. Projektin aikana on toiminut myös viestintäryhmä, jonka tehtävänä on ollut pohtia perusopetuksen taidekasvatuksen yhteistä näkyvyyttä alueella. Maaliskuussa projekti järjesti paneelikeskustelun taiteenperusopetuksesta Hangossa.

Projektet Skapa Position är ett gemensamt projekt mellan Raseborgs stad och Hangö stad, med målet att utveckla den grundläggande konstundervisningen i regionen. Projektet har fått finansiering från Svenska kulturfonden. Det inleddes sommaren 2023 och avslutas våren 2026. Under projektets gång har ett GRK-forum påbörjat sin verksamhet. GRK-forumet består av representanter för grundläggande konstundervisning i Hangö, Raseborg, Ingå och Sjundeå. Forumet diskuterar gemensamma satsningar, utmaningar med mera. Under projektets gång har en kommunikationsgrupp varit aktiv som haft som uppgift att fundera på gemensam synlighet för den grundläggande konstundervisningen i regionen. I mars ordnade projektet en paneldiskussion om grundläggande konstundervisning i Hangö.

Harrastamisen Suomen malli – Finlandsmodellens hobbyverksamhet

Harrastamisen Suomen mallin tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia mahdollistamalla jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Harrastustarjonta valitaan lasten ja nuorten toiveiden mukaan. Toimintamalli suunnitellaan, rakennetaan ja kokeillaan yhdessä harrastuksia tuottavien tahojen kanssa. Hangossa ilmaista harrastustoimintaa järjestetään kaupungin peruskouluilla kerhojen muodossa.

Finlandsmodellen för hobbyverksamhet har som mål att stödja barns och ungas välbefinnande genom att göra det möjligt för alla barn och unga att utöva en givande och kostnadsfri hobby i samband med skoldagen. Hobbyutbudet väljs utifrån barnens och de ungas önskemål. Verksamhetsmodellen planeras,

byggs och prövas tillsammans med de aktörer som producerar hobbyer. I Hangö arrangeras gratis hobbyverksamhet i form av klubbar vid stadens grundskolor.

Lukukaudella 2024-25 järjestettiin 11 kerhoa, johon osallistui 130 lasta ja nuorta.

Under läsåret 2024-25 ordnades 11 klubbar med 130 deltagare.

Skola / Koulu	Klubb / Kerho	Arrangör / Järjestäjätaho
Centralskolan och Keskuskoulu	Tenavien Tempputemmellys åk. 1-2	HaIK
	PLAY! - klubb åk. 1-2	RHL ry
	Simklubb 1 åk. 3-4 (vaatteiden vaihto 15min ennen ja jälkeen kerhon)	Charlotta Wickman
	Simklubb 2 åk. 3-4 (vaatteiden vaihto 15min ennen ja jälkeen kerhon)	Charlotta Wickman
	Simklubb åk. 5-6 (vaatteiden vaihto 15min ennen ja jälkeen kerhon)	Charlotta Wickman
	Bowling åk 5-9 (Tillsammans med de andra)	Keilailuliitto
Lappohjan koulu / Lappvik skola	PLAY! - kerho 1-5 lk.	RHL ry
Hangöby och Hangonkylä	PLAY! - kerho 1-3 lk.	RHL ry
Ylä-aste	Keilailukerho 5-9 lk. (Yhdessä muiden kanssa)	Keilailuliitto
	Power Core 7-9 lk.	HaIK
Högstadiet	Tennisklubb åk. 7-9	Hanko Tennis

Syyslukaudella järjestettiin 10 kerhoa, johon osallistuu 129 lasta ja nuorta.
 Under höstterminen ordnades 10 klubbar med 129 deltagare.

Centralskolan och Keskuskoulu	Parkour åk. 1-2	HAIK
	PLAY! - klubb åk. 1-4	RHL ry
	Simklubb åk. 3-4	Eleonors Care
	Simklubb åk. 5-6	Eleonors Care
	Bowling åk 5-9	Keilailuliitto
Tita Marian koulu	Kokkikerho 3-6 lk.	Pasi Hotti
Lappohjan koulu / Lappvik skola	PLAY! - kerho 1-5 lk.	RHL ry
Hangöby och Hangonkylä	PLAY! - klubb åk. 1-3	RHL ry
	Pyssel, djur och natur åk. 1-3	4H
Ylä-aste	Keilailukerho 5-9 lk. (sama kuin alakoululla)	Keilailuliitto
	Power Core 7-9 lk.	HAIK
Högstadiet	PowerCore åk. 7-9	HAIK

Kaupungille myönnettiin 19 000 euron avustus Suomen mallin harrastustoiminnalle. Harrastustoiminnan koordinointi on ostettu palveluna Raaseporin kaupungilta.

Kaupunginkirjasto

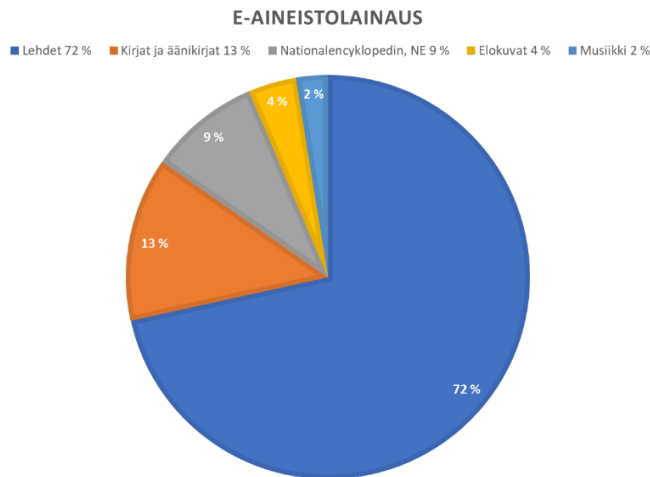
Lainausta, kävijät ja kokoelmat

Fyysisten aineistojen lainaus

Lainausta kasvoi 1,2 % viime vuoteen verrattuna. Lainoja oli 89 538 (v. 2024 88 476 lainaa). 88,2 % lainoista oli kirjallainoja. Lisäksi lainattiin nuotteja ja av-aineistoa, kuten elokuvia. Kirjastosta lainattiin myös esineitä: urheiluvälineitä, lautapelejä, cd- ja dvd -soittimia, ompelukonetta, videotykkiä ja akkuporakonetta.

E-aineistolainausta

E-lainat eivät sisällä edellä mainittuun lainauslukuun. E-aineistoa lainattiin mm. kansallisen e-kirjaston välityksellä.

E-aineistolainauksen määrät olivat seuraavat: ePress-palvelun kotimaisia sanomalehtiä 1 166 kpl, Pressreader-palvelun ulkomaisia sanoma- ja aikakauslehtiä 12 237 kpl ja kuntien yhteisen e-kirjaston aikakauslehtiä 5 395 kpl.

Stadsbiblioteket

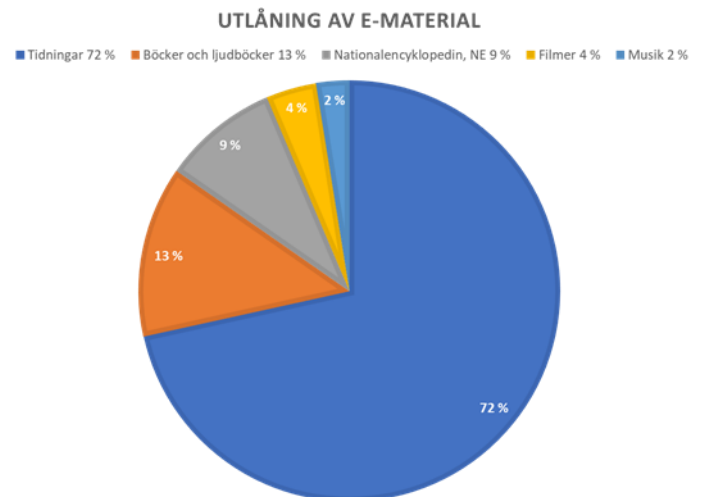
Lån, besökare och samlingarna

Låning av fysiska samlingarna

Mängden lån ökade med 1,2 % från förra året. Antal lån var 89 538 (2024: 88 476 lån). 88,2 % av lånen var boklån. Vidare lånade kunder noter och audiovisuellt material, så som filmer. Kunder lånade även föremål: idrottsredskap, brädspel, cd- och dvd-spelare, en symaskin, en filmprojektor och en slagborrmaskin.

Låning av e-material

E-lån ingår inte i de ovannämnda talen. E-material lånades via det nationella E-biblioteket.

E-materialen lånades i följande mängder: ePress tjänstens inhemska tidningar lånades 1 166 gånger, Pressreaders utländska dagstidningar och tidskrifter 12 237 gånger på distans och kommunernas gemensamma e-biblioteks tidskrifter lånades 5 395 gånger.

E-kirjoja ja e-äänikirjoja lainattiin kuntien yhteisestä e-kirjastosta 1 278 kertaa.

Muita kirjaston tarjoamia e-palveluita on tietosanakirja Nationalencyklopedi, Naxos- musiikkipalvelut sekä videopalvelut Kirjastokino, Viddla ja Medici.tv. Kirjastokino- palvelun tilaus lopetettiin 31.8.2025.

Lainaaajat

Rekisteröityneitä aktiivisia lainaajia oli 2 610, eli niitä, jotka ovat v. 2025 lainanneet kirjastosta aineistoa. Tämä on 33,9 % suhteutettuna Hangon väkilukuun 31.12.2025 (7 702).

Kävijät

Kävijämäärä v. 2025 oli 58 639, lähes sama kuin edellisenä vuotena (v. 2024 58 407). Näistä käyntejä omatoimiaikoina oli 3 218 (v. 2024 2 784). Kävijöitä Lappohjan kirjastossa oli 3 897 ja pääkirjastossa 58 822.

E-böcker och ljudböcker lånades tillsammans 1
278 gånger från kommunernas gemensamma e-bibliotek.

Andra e-tjänster som biblioteket erbjuder är uppslagsverket Nationalencyklopedin, Naxosmusiktjänsterna samt videotjänsterna Kirjastokino, Viddla och Medici.tv. Kirjastokino-tjänstens beställning avslutades den 31.8.2025.

Låntagare

Det fanns 2 610 aktiva registrerade låntagare, dvs. de som lånat material från biblioteket i 2025. Detta är 33,9 % av Hangös invånarantal den 31.12.2025 (7 702).

Besökare

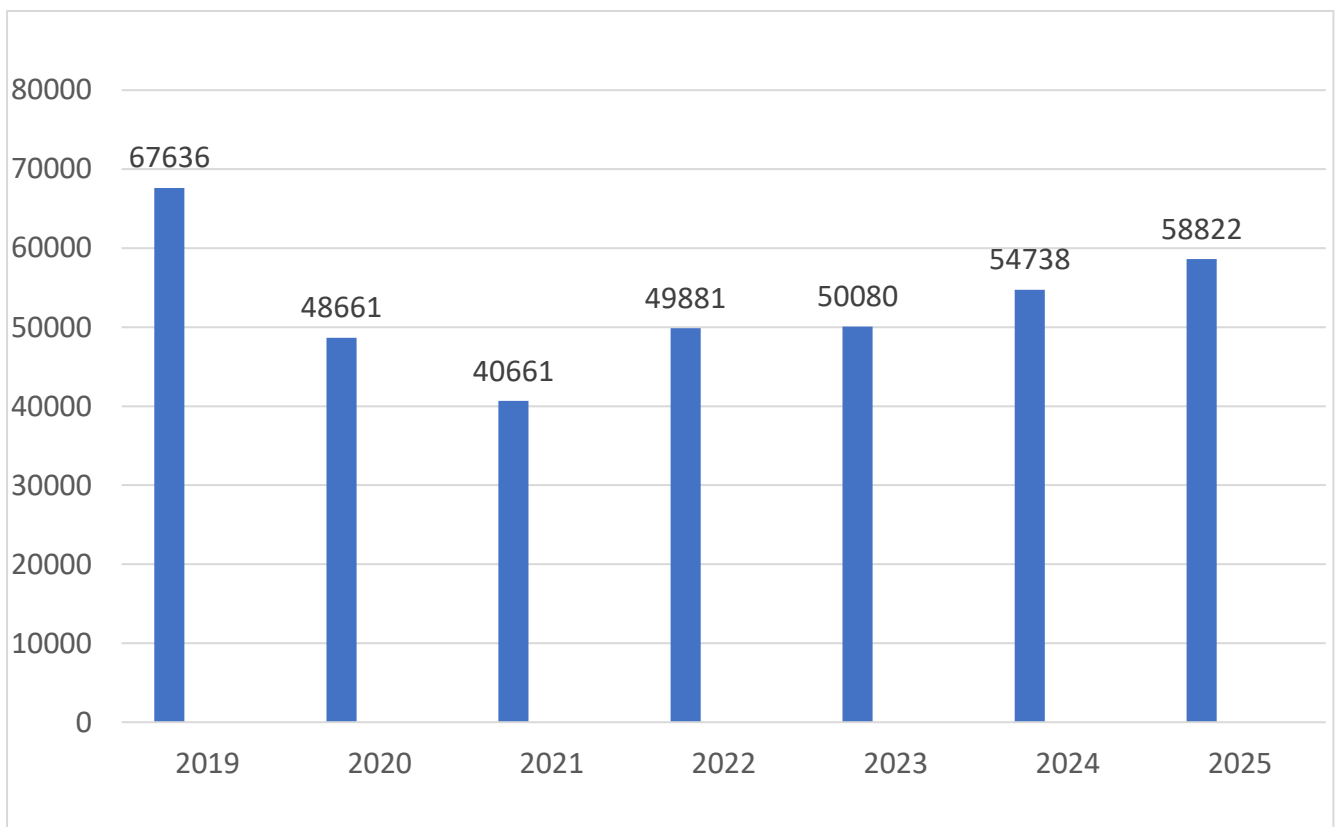
58 639 kunder besökte biblioteken i 2025 (58 407 kunder i 2024). 3 218 av besöken var under meröppettiderna (2 784 i 2024). Lappvik filialbibliotek hade 3 897 besökare och huvudbiblioteket hade 58 822.

Alla pääkirjaston 2019 – 2025 kävijämäärien kehitys myös pylvädiagrammeina. Samana ajanjaksona Hangon asukasluku on pienentynyt noin 8 %.

Nedanförsyns bibliotekets besökmängder från 2019 till 2025 i ett stapeldiagram. I samma tidsram har Hangös befolkningsmängd sjunkit med ca. 8 %.

Kävijät 2019 – 2025

Besökare 2019 – 2025

Verkkokirjastokäyntejä kirjaston omilla kotisivuilla oli 5 622 (v. 2024 7 666).

Verkkokäyntejä yhteisellä Helle-verkkokirjastolla oli: 45 994.

Kokoelmat

Kunderna besökte bibliotekets egna hemsidor 5 622 , gånger (7 666 gånger i 2024).

45 994 kunder besökte Helle-bibliotekens gemensamma nätbibliotek.

Samlingarna

Samlingen bestod av 107 772 verk i slutet av 2025. Samlingen är den tredje största i Helle-området.

Aineistokokoelman lukumäärä oli vuoden 2025 lopussa 107 772. Kokoelma on Helle-kirjastojen kolmanneksi suurin.

Kirjaston tilinpäätöksestä ja Suomen yleisten kirjastojen tilastoista löytyvät tarkemmat luvut kävijämääristä, lainoista ja kustannuksista.

Kirjaston aukiolot ja palvelut

Aukiolot

Pääkirjasto ja Lappohjan lähikirjasto olivat koko vuoden ajan auki normaalisti lukuun ottamatta joitakin poikkeuksia. Pääkirjasto oli suljettuna Helle-kirjastojen virkistyspäivänä 28.5., henkilökunnan koulutuspäivänä 7.11. ja henkilökunnan tyhy-päivänä 4.12.

Kesäaukioloajat olivat voimassa pääkirjastossa 1.6. – 31.8. ja Lappohjassa 1. – 31.8. Omatoimiajat olivat samat kuin talviaikana. Kuten aiempina vuosina, pääkirjasto oli kiinni kesälauantaisin.

Pääkirjaston ja Lappohjan kirjaston aukiolotunteja, jolloin henkilökunta oli paikalla, oli noin 2 500. Omatoimitunteja kertyi yli 5 300.

Palvelut

Kirjastossa voi käyttää tiloja ja laitteita ja lainata erilaisia esineitä, kuten paikan päällä käytettäviä kuulokkeita. Kirjaston tiloissa voi esimerkiksi järjestää tapahtuman, näyttelyn tai kokouksen, työskennellä etänä, opiskella, tehdä ryhmätöitä ja lukea rauhassa. Tilojen ja laitteiden käyttö on maksutonta. Käyttö edellyttää useimmiten kuitenkin etukäteen tehtävää ajanvarausta ja Hangon kaupungin 28.4.2025 hyväksymien tilojen varaus- ja käyttöehtojen noudattamista. Kirjaston työtiloista tehtiin kesän aikana kaksikielinen esite.

Noggrannare tal om besökarmängder, lån och avgifter hittas i bibliotekets egna bokslut och i Statistiken för allmänna biblioteken i Finland.

Bibliotekets öppethållning och tjänster

Öppethållning

Huvudbiblioteket och Lappvik filialbibliotek hade öppet normalt nästan hela året, med några undantagsfall. Huvudbiblioteket var stängt under Helle-bibliotekens rekreatiionsdag den 28.5, samt under en skolningsdag den 7.11 och under personalens rekreatiionsdag den 4.12.

Mellan den 1.6 – 31.8 flyttades biblioteket till sommaröppettider. Lappvik filialbibliotek hade sommaröppettider mellan den 1.-31.8. Meröppettiderna var samma som under vintertiden. Så som under tidigare år, var biblioteket stängt under sommarlördagar.

Huvudbiblioteket och Lappvik filialbibliotek var öppna för 2 500 timmar med personal på plats, och för 5 300 timmar som meröppet.

Tjänster

Biblioteket erbjuder utrymmen och apparater till kunderna samt olika slags föremål, så som hörlurar som är enkom menade att användas på plats. Kunder kan bland annat ordna evenemang, utställningar eller möten, jobba på distans, studera, göra grupparbeten eller läsa i fred. Det är gratis att använda utrymmena och apparaterna, men de kräver vanligen att kunderna skall göra en reservation på förhand. De skall också följa ordningsreglerna gällande utrymmens reservations- och användarregler som Hangö stad godkände den 28.4.2025. Under sommaren gjordes det en tvåspråkig broschyr om arbetsrummen.

Gallerian näyttelytilaa voi varata esimerkiksi maalausten tai valokuvien esittelyyn. Myös lukusalin takaseinällä on näyttelytilaa pienimuotoisille näyttelyille.

Pääkirjaston lehtilukusali on aamuisin, iltaisin ja viikonloppuisin käytettävissä omatoimisesti. Lehtilukusalissa on kahviautomaatti. Lappohjan kirjastotilat ovat myös käytettävissä omatoimisesti silloin kun henkilökunta ei ole paikalla.

Digitointitilassa voi siirtää vanhemmissa formaateissa olevaa aineistoa digitaaliseen muotoon.

Vuodesta 2021 alkaen kirjastossa on tehty asiakkaille suunnattuja kaksikielisiä uutiskirjeitä kaksi kertaa vuodessa. Myös 2025 uutiskirjeitä tehtiin kaksi. Toinen ilmestyi kesäkuun, ja toinen joulukuun alussa. Uutiskirjeellä pyritään kertomaan asiakkaille ajankohtaisista palveluista ja tapahtumista.

Kotipalvelu, Lahjoita lukuhetki ja digitukipalvelu jatkuivat entiseen tapaan v. 2025.

Kotipalvelukäyntejä tehtiin 40, ja niistä vastasi Päivi Lausamo.

Lahjoita lukuhetki -toimintaan ilmoittautuneita lukijoita oli vuoden lopussa 7 kpl. Lukupaikkoina ovat olleet Astrean palvelutalo ja Lähteen hoivakoti. Lahjoita lukuhetki on toimintamalli, joka toteutetaan kirjaston, kirjaston asiakkaiden ja hoivakotien välisenä yhteistyönä.

Enter ry:n opastajat tarjosivat kuntalaisille kaksikielistä digiopastusta sekä pääkirjastossa että Lappohjan lähikirjastossa. Pääkirjastossa aikoja oli tarjolla kaksi tuntia tiistaisin ja torstaisin. Keväällä 16.1. – 15.5. ja syksyllä 9.9. – 11.12. Lappohjassa joka toinen keskiviikko kaksi tuntia kerrallaan. Keväällä 16.1. – 21.5. ja syksyllä 10.9. – 3.12.

Galleriets utställningsutrymme kan reserveras för att t.ex. visa tavlor eller fotografier. Vidare har läsesalens bakre vägg rum för en liten utställning.

Huvudbibliotekets läsesal är meröppen på morgonen, kvällen och på veckosluten. Läsesalen har en kaffeautomat. Kunderna kan använda Lappviks biblioteksutrymmen självständigt då personalen inte är på plats.

I digitaliseringsrummet kan man ändra material från äldre format till digitala varianter.

Från och med 2021 har biblioteket gjort tvåspråkiga nyhetsbrev till kunderna två gånger om året. Det kom ut två nyhetsbrev också i 2025. Den första kom ut i början av juni, och den andra i början av december. Med nyhetsbrevet försöker vi informera kunderna om aktuella tjänster och evenemang.

Boken kommer- och Donera en lässtund-tjänsterna, så väl som digi stödet, fortsatte som vanligt i 2025.

Päivi Lausamo skötte om Boken kommer-tjänsten. Hon förde 40 gånger böcker till kunder.

Donera en lässtund-tjänsten hade 7 högläsare vid årskiftet. Böckerna har lästs i Servicehuset Astrea och Lähde vårdhem. Donera en lässtund är en verksamhetsmodell som genomförs som ett samarbete mellan biblioteket, bibliotekets kunder och vårdhemmen.

Enter ry erbjöd kommunborna tvåspråkig digihandledning på både huvudbiblioteket och Lappvik filialbiblioteket. I huvudbiblioteket fanns det tider på tisdagar och torsdagar för två timmar var. Under våren erbjöds stödet mellan 16.1–15.5, och på hösten mellan 9.9–11.12. I Lappvik erbjöds stödet varandra onsdag, för två timmar per dag, mellan 16.1–21.5 på våren och mellan 10.9–3.12 på hösten.

Joakim Lindström, från stadens it-enhet, gav också digihandledning på måndagar 13.1–28.4.

Digiopastusta antoi myös kaupungin it-yksikössä työskentelevä Joakim Lindström maanantaisin 13.1 – 28.4.

Kirjastossa toimii kopiointi-, skannaus- ja laminointipalvelu. Asiakkaiden käytössä on myös silppuri, jolla voi tuhota arkaluonteiset asiakirjat. Asiakkaat voivat lisäksi käyttää pinssikonetta ja 3D-tulostinta.

Langaton verkko on asiakkaiden käytettävissä koko kirjastossa.

Kesän aikana otettiin käyttöön uusi näyttöpalvelu. EasyWay-karttapalvelu ohjaa kirjaston käyttäjät oikeaan paikkaan tai palveluun kirjastossa. Se esittelee tilat, kokoelmat ja palvelut karttapohjalla. Näyttö sijaitsee lähellä kirjaston sisäänkäyntiä.

Kirjaston yhteistyö Celian, valtion erikoiskirjaston, kanssa on jatkunut edelleen. Celian kauno- ja tietokirjoja sekä oppikirjoja voivat käyttää kaikki, joille tavallisen painetun kirjan lukeminen on vaikeaa. Celia-Asiakkaita 2025 oli 23.

Kirjasto on tehnyt yhteistyötä myös Helsingissä sijaitsevan monikielisen kirjaston kanssa, joka toimittaa aineistoa kirjastoille ympäri Suomea. Monikielisen kirjaston valikoimiin kuuluu aineistoa aikuisille, nuorille ja lapsille noin 80 kielellä. Näin kirjastomme pystyi tarjoamaan monipuolista kirjallisuutta myös Hangossa asuneille maahanmuuttajille.

Myös Artoteekin (taidelainaamo) toiminta yhdessä Hangon Kuvataiteilijoiden kanssa jatkui kirjaston tiloissa, yläkerran käytävällä.

Kirjaston aulassa oli kirjojen kierrätyspiste, ja poistettuja kirjoja ja lehtiä myytiin lähes koko vuoden aikana tulojen lisäämiseksi. Syksyllä otettiin käyttöön kierrätyskärry myös lasten- ja nuortenkirjoille.

Kirjastossa myytiin kaupungin kalastuslupia ja viirejä, ja kirjastossa sijaitsee kaupungin aloite- ja palautelaatikko.

På biblioteket kan kunderna kopiera, skanna, laminera och förstöra känsliga dokument med en dokumentförstörare. Kunderna kan vidare använda en pinsmaskin och en 3D-skrivare.

Kunderna har tillgång till bibliotekets trådlösa nätverk genom hela byggnaden.

Under sommaren togs den nya EasyWay-karttjänsten igång. EasyWay har en fysisk skärm som hjälper bibliotekets kunder hitta till rätt plats eller tjänst. Den visar var utrymmena, samlingarna och tjänsterna är på en karta. Skärmen ligger nära bibliotekets ingång. Bibliotekets samarbete med Celia har fortsatt. Celia är ett statligt specialbibliotek som erbjuder skön- och facklitteratur samt läroböcker åt alla som har svårt att läsa en vanlig, tryckt bok. Biblioteket hade 23 Celia-kunder i 2025.

Biblioteket har också samarbetat med det flerspråkiga biblioteket som finns i Helsingfors. Det flerspråkiga biblioteket distribuerar material till vuxna, unga och barn på över 80 språk till bibliotek runt om i Finland. Därigenom kunde vårt bibliotek erbjuda mångsidig litteratur till invandrare som bor i Hangö.

Artotekets (konstbiblioteket) verksamhet, i samarbete med Hangö Bildkonstnärer, fortsatte i bibliotekets utrymmen. Artoteket finns i korridoren på andra våningen.

I bibliotekets aula finns en återvinningskärra för böcker, och biblioteket säljer avskrivna böcker och tidningar nästan hela året runt för att öka på intäkterna. På hösten tog biblioteket i bruk en återvinningskärra för barn- och ungdomsböcker.

Stadens initiativ- och feedback och låda finns på biblioteket. Vidare säljer biblioteket också stadens fiskelov och vimplar.

Bibliotekets personal

Till bibliotekets ordinarie personal hörde i början av året en bibliotekschef, tre bibliotekarier, en specialbiblioteksfunktionär och fyra

Kirjaston henkilökunta

Vuoden alussa kirjaston vakinaiseen henkilökuntaan kuuluivat kirjastotoimenjohtaja, kolme kirjastonhoitajaa, yksi erikoiskirjastovirkailija ja neljä kirjastovirkailijaa. Kirjastovirkailijoista Päivi Lausamo hoitaa myös Lappohjan kirjastoa maanantaisin ja torstaisin.

Eläköityvä erikoiskirjastovirkailija Agneta Möller-Salmela vastasi Elämyshuoneen toiminnasta 2025 marraskuun loppuun, jolloin hän jäi vuosilomalle 2026 tammikuun loppuun. Lokakuussa rekrytoitiin Möller-Salmelan työn jatkaja, Sofia Törnqvist, jota Möller-Salmela perehdytti työhön marraskuussa kolme viikkoa. Törnqvist aloitti vakituisen työnsä 1.1.2026.

Henkilökunnan kanssa käytiin joulukuussa kehityskeskustelut.

KVTS:n tasopalkkajärjestelmä otettiin käyttöön 1.10.2025.

Henkilökunta vietti työhyvinvointipäivää 4.12. joulukranssikurssin ja museokäynnin merkeissä.

Kesätyöntekijät ja työelämään tutustujat:

Kesätyöntekijöiksi valittiin kaupungin rekrytoinnin kautta kaksi 15–17-vuotiasta nuorta, kumpikin kolmeksi viikoksi, sekä yksi yli 18-vuotias kolmeksi kuukaudeksi sijaistamaan kirjastovirkailijoiden lomaa. 15–17-vuotiaiden palkat maksoi henkilöstöosasto, kun taas yli 18-vuotiaan palkan maksoi kirjasto.

Lisäksi kesällä toimi puolentoista kuukauden ajan kirjaston avustavissa tehtävissä yksi koulunkäyntiavustaja, jonka palkan maksoi sivistystoimi.

Kirjastossa oli myös muutamia työelämään tutustuvia hankolaisia nuoria TET- ja PRAO-oppilaita.

biblioteksfunktionärer. Biblioteksfunktionären Päivi Lausamo sköter om Lappvik filialbiblioteket på måndagar och torsdagar.

Specialbiblioteksfunktionären Agneta Möller-Salmela, som höll på att gå i pension, ansvarade för upplevelserummets verksamhet tills slutet av november 2025, då hon blev på semester till slutet av januari 2026. Agneta Möller-Salmelas efterföljare, Sofia Törnqvist, valdes i oktober. Hon började ordinariejobba den 1.1.2026, men Möller-Salmela introducerade henne till arbetet redan i tre veckor i november.

Personalens utvecklingsdiskussioner sköttes i december.

AKTAs nivålönesystem togs i bruk den 1.10.2025.

Personalen tillbringade en rekreationsdag den 4.12. Programmet bestod av att göra en julkrans och ett museibesök.

Sommararbetare och de som bekantar sig med arbetslivet:

Två 15–17-år gamla valdes till sommararbetare på biblioteket. De arbetade på biblioteket i tre veckor var. Vidare valdes en över 18-årig för tre månader, för att vikariera biblioteksfunktionärernas lov. 15–17-åringarnas löner betalades av personalavdelningen, medan över 18-åringens lön betalades av biblioteket.

Dessutom arbetade en av skolassistenterna på biblioteket i biträdande uppgifter för en och en halv månad. Skolväsendet betalade lönen.

Biblioteket hade också några TET- och PRAO- elever som bekantade sig med arbetslivet.

Skolningar och medlemskap:

Personalen deltog i när- och distansskolningar för totalt 132 timmar i 2025. Det ordnades två skolningstillfällen på biblioteket som var menade för

Koulutukset ja jäsenyydet:

Henkilökunta osallistui v. 2025 erilaisiin ammatillisiin lähi- ja etäkoulutuksiin yhteensä 132 tuntia. Koko henkilökunnalle tarkoitettuja ja kirjastossa pidettyjä lähikoulutuksia oli kaksi. 7.11. oli kirjastoenglannin kokopäiväinen koulutus. Koulutus tilattiin yritykseltä TRYcamps kielikoulu Oy, ja sen kustansi kirjasto käyttöbudjetistaan. 12.11. pidettiin koulutus, jonka aiheena oli asiakkaan opastaminen tietoteknisissä asioissa. Koulutuksen kustansi AKE Porvoo (alueellinen kehittämiskirjasto).

Porvoon Alueellinen kehittämiskirjasto järjesti toukokuussa Uudenmaan kirjastojen henkilökunnalle mahdollisuuden osallistua työkiertoon. Työkierto on oppimista ja kouluttautumista siirtymällä joksikin aikaa toiseen kirjastoon. Hangon kirjastosta yksi kirjastovirkailija osallistui työkiertoon Helsingin Oodi-kirjastossa.

Kirjastotoimenjohtaja osallistui Yleisten kirjastojen neuvoston (YKN) kevät- ja syyskokoukseen Uudenmaan maakunta-alueen edustajana. Neuvosto edustaa Suomen yleisiä kirjastoja ja koordinoi kirjastojen yhteistyötä sekä muodostaa yhteisiä kannanottoja.

Kirjastotoimenjohtaja osallistui myös Helle-yhteistyöhön. Hän on jäsenenä Helle-kirjastojen johtoryhmässä ja työvaliokunnassa.

Vuonna 2024 avautunut E-kirjasto on kuntien yhteinen palvelu, josta voi lainata e-kirjoja, äänikirjoja ja digilehtiä. Kaksi kirjastonhoitajaa osallistui e-kirjaston työryhmiin. Toinen suomenkielisen aikuisten kaunokirjallisuuden valintaryhmään ja toinen etusivutoimituksen työryhmään.

Yksi kirjastonhoitaja on mukana Hellen ns. kokoelmaryhmässä.

hela personalen. Det första tillfället, som handlade om biblioteksengelska och varade hela dagen, ordnades den 7.11. Skolningen beställdes från TRYcamps kielikoulu OY-företaget, och biblioteket betalade den från sin budget. Det andra tillfället, som ordnades 12.11, handlade om att hjälpa kunder med datatekniska problem. Skolningen betalades av AKE Borgå (regionalt utvecklingsuppdrag)

Nyländska bibliotekens personal erbjöds chansen att delta i arbetsrotation. Arbetsrotation innebär att man lär sig och skolas genom att besöka ett annat bibliotek för en stund. En av Hangö biblioteks funktionärer deltog i arbetsrotation till Helsingfors Oodi-bibliotek. Arbetsrotationerna ordnades av Borgås regionala utvecklingsbibliotek.

Bibliotekschefen deltog som representant för Nylands landskapsområde i Rådet för de allmänna bibliotekens (YKN) vår- och höstmöte. Rådet representerar Finlands allmänna bibliotek och koordinerar samarbetet mellan biblioteken och utformar gemensamma ställningstagande.

Bibliotekschefen deltog också i Helle samarbete. Hon är medlem i Helle-bibliotekens ledningsgrupp och arbetsutskottet.

Kommunernas gemensamma e-biblioteket lanserades i 2024. Det är en tjänst var kunder kan låna e-böcker, talböcker och digitala tidskrifter. Två bibliotekarier deltog i nya E-bibliotekets arbetsgrupper. En av bibliotekarierna är med i gruppen som väljer finskspråkig vuxen skönlitteratur, och den andra är med i gruppen som sköter om hemsidan.

En bibliotekarie är med i sk. Helle-samlingsgrupp.

Bibliotekschefen var fortfarande genom hela året styrelsemedlem i Fastighets Ab Hangö bibliotek och ämbetshus och deltog i dess möten.

Pensionärkaffe

Kirjastotoimenjohtaja oli koko vuoden edelleen Kiinteistö Oy Hangon Kirjasto ja Virastotalon hallituksen jäsenenä ja osallistui sen kokouksiin.

Eläkeläiskahvit

Perinteiset, jokavuotiset eläkeläiskahvit järjestettiin 16.12. Kirjaston henkilökunta kutsui entiset eläköityneet kirjaston työntekijät vierailulle kirjastoon.

Kirjaston toiminta

Yleistä:

Kirjaston toiminta on kunnan lakisääteistä peruspalvelua. Ydintoimintaa ovat aineiston lainaaminen ja sen käyttö kirjaston tiloissa, neuvonta, tietopalvelu ja kaukopalvelu, verkkopalvelu, kirjaston käytön opastus sekä näyttelyt ja yleisötilaisuudet.

Toiminta perustuu paljolti alueelliseen kimppayhteistyöhön, jonka avulla kirjastot voivat säästää kustannuksissa mutta silti tarjota paremmat palvelut. Helle-kirjastoilla on mm. yhteinen kirjastojärjestelmä, verkkokirjasto, aineistokuljetukset sekä yhteisiä hankintoja ja palveluja.

Toiminta-avustukset:

Toiminta-avustuksia saatiin kirjailijavierailuihin Svenska Kulturfondenilta yhteensä 3 000 € ja Aluehallintovirastolta 3 600 € hankkeelle ”Lukujuhlaa ja lukusuositelua kaksikielisesti Hangossa.”

Näyttelytoiminta

Kirjanäyttelyt: näyttelyjä ajankohtaisista aiheista ja eri teemoista oli yhteensä 33 kpl.

2025 näyttelyt galleriassa:

07.01. – 25.01. Alessandra Iaria: Misty Mind - valokuvanäyttely

Det traditionella pensionärskaffet ordnades den 16.12. Bibliotekets personal bjöd in de pensionerade bibliotekarierna på besök till biblioteket.

Bibliotekets verksamhet

Allmänt:

Bibliotekets verksamhet är en av kommunens lagstadgade grundtjänster. Kärnverksamheten består av utlåning av material och användningen av material i bibliotekets utrymmen, rådgivning, informationservice och fjärrlån, webbtjänster, handledning i användningen av biblioteket samt utställningar och evenemang.

Verksamheten stöder sig till stor del på det regionala biblioteksnätverket, vilket är ett effektivt sätt att spara på kostnader samtidigt som man erbjuder bättre tjänster. Helle-biblioteken har bl.a. ett gemensamt bibliotekssystem, nätbibliotek, materialtransport och gemensamma inköp och tjänster.

Verksamhetsbidrag:

Biblioteket erhöll totalt 3 000 € i verksamhetsbidrag för författarbesök från Svenska Kulturfonden och 3 600 € från Regionsförvaltningsverket för projektet: ”Lukujuhlaa ja lukusuositelua kaksikielisesti Hangossa”.

Utställningsverksamhet

Bokutställningar: Det fanns sammanlagt 33 utställningar om aktuella ämnen och olika teman.

2024 utställningar i galleriet:

07.01 – 25.01. Alessandra Iaria: Misty Mind - fotoutställning

27.01 – 15.02. Pirre Soininen: Sininen susi / Blå varg.

17.02 – 08.03. Anna Kokorina: Inspiration. Konstverk och målningar.

27.01. – 15.02. Pirre Soininen: Sininen susi / Blå varg.
 17.02. – 08.03. Anna Kokorina: Inspiration.
 Taideteoksia ja maalauksia
 17.03. – 26.04. Riikka Sundberg: Enkeleitä, enkeleitä,
 enkeleitä. Maalauksia.
 28.04. – 17.05. Vuokko Pitkänen Mecklin: Ajatuksia
 nykymaailmasta – öljymaalauksia
 19.05. – 06.06. Anne Konttinen: Hanko hurmaa, luonto
 lumoa. Hankoiheisia akvarelleja.
 09.06. – 27.06. Diana Godenhjelm & Rebecca Kupi:
 Summerdreams 5
 30.06. – 18.07. Christina Kumenius-Liljerot: "Energy"
 21.07. – 01.08. Ingrid Biese och Jonas Hafrén: Siden
 och Sjökort
 04.08. – 15.08. Seppo J. Rantala: Siveltemellä ja
 kameralla. Komposiittikuvia.
 18.08. – 06.09. Alessandra Iaria: Carnival of Confusion -
 piirroksia, maalauksia, mixed media
 08.09. – 27.09. Michelle Koskinen
 29.09. – 18.10. Enrico Mazzone: Art exhibition
 20.10. – 08.11. Sällskapet för Släkt- och
 Hembygdsforskning i Hangö r.f 1985 – 2025. 40 års
 jubileumsutställning.
 10.11. – 29.11. Margareta Gripenberg: Maalauksia

Näyttelyavajaisia järjestettiin 6 kertaa.

Näyttelyt kirjaston alakerrassa

7.2. – 22.2. Järjestön Ahmadiyya Muslimi Jamaatin Pyhä
 Koraani -näyttely: käänöksiä Koraanista noin 80
 kielellä.
 30.6. - 18.7. Weckman Minna: simpukkarasioita
 10.7. - 24.7. Suuren maalaustapahtumaan
 osallistuneiden töitä näyttelyssä
 20.10. – 8.11. Lukion 1.luokkalaisten omakuvanäyttely
 25.11. - 7.12. Zontan näyttely

17.03 – 26.04. Riikka Sundberg: Enkeleitä, enkeleitä,
 enkeleitä. Målningar.
 28.04 – 17.05. Vuokko Pitkänen Mecklin: Ajatuksia
 nykymaailmasta – oljemålningar
 19.05 – 06.06. Anne Konttinen Hanko hurmaa, luonto
 lumoa. Akvareller med Hangö tema.
 09.06 – 27.06. Diana Godenhjelm & Rebecca Kupi:
 Summerdreams 5
 0.06 – 18.07. Christina Kumenius-Liljerot: "Energy"
 21.07 – 01.08. Ingrid Biese och Jonas Hafrén: Siden
 och Sjökort
 04.08 – 15.08. Seppo J. Rantala: Siveltemellä ja
 kameralla. Kompositionsbilder.
 18.08 – 06.09. Alessandra Iaria: Carnival of Confusion
 -ritningar, målningar, mixed media
 08.09 – 27.09. Michelle Koskinen
 29.09 – 18.10. Enrico Mazzone: Art exhibition
 20.10 – 08.11. Sällskapet för Släkt- och
 Hembygdsforskning i Hangö r.f. 1985 – 2025. 40 års
 jubileumsutställning.
 10.11. – 29.11. Margareta Gripenberg: Målningar

Det arrangerades 6 vernissager.

Utställningar i bibliotekets nedre våning

7.2 – 22.2. Ahmadiyya Muslimi Jamaati-föreningens
 Pyhä Koraani -utställning: Översatta versioner av
 Koranen på ca. 80 språk.
 30.6 - 18.7. Weckman Minna: simpukkarasioita
 10.7 - 24.7.
 Utställning av verk från det Stora målarevenemanget.
 20.10 – 8.11. Utställning av gymnasiets
 förstaklassisters självporträtter.
 25.11 - 7.12. Zontas utställning

Helle-kirjastokimpan toiminta

Helle-kirjastojen toimintakertomus 2025

Seija Kivelä, Helle-koordinaattori

Yleistä organisaatiosta

Helle-kirjastokimppa on 12 uusmaalaisen kunnan muodostama kirjastoyhteistyö. Kimppaan kuuluvat kunnat ovat Askola, Hanko, Inkoo, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä, Pornainen, Porvoo, Pukkila, Raasepori, Sipoo ja Siuntio.

Helle-kimpan väestöpohja on noin 150 000 asukasta (asukasluku 31.12.2024 yhteensä 150 698). Kunnista yhdeksän on kaksikielistä, kolme suomenkielistä. Asukkaista on äidinkieltään suomenkielisiä noin 59 %, ruotsinkielisiä noin 35 % ja muunkielisiä noin 6 %.

Helle-lainat yhteensä:

Kunta	Väkiluku 31.12.2024	%-osuus
Askola	4651	3,086 %
Hanko	7702	5,111 %
Inkoo	5402	3,585 %
Lapinjärvi	2429	1,612 %
Loviisa	14352	9,524 %
Myrskylä	1677	1,113 %
Pornainen	4961	3,292 %
Porvoo	51737	34,332 %
Pukkila	1743	1,157 %
Raasepori	27036	17,941 %
Sipoo	22826	15,147 %
Siuntio	6182	4,102 %
YHTEENSÄ	150 698	100,00 %

Helle-kirjastoissa on työskennellyt noin sata vakituista työntekijää vuonna 2025. Lisäksi on ollut tilapäisiä työntekijöitä, esim. harjoittelijoita ja siviilipalveluksen suorittajia.

Helle-bibliotekens verksamhet

Helle-bibliotekens verksamhetsberättelse 2025

Seija Kivelä, Helle-koordinator

Allmänt om organisationen

Helle-biblioteksnätverket är ett bibliotekssamarbete som består av 12 nyländska kommuner: Askola, Hangö, Ingå, Lappträsk, Lovisa, Mörskom, Borgnäs, Borgå, Pukkila, Raseborg, Sibbo och Sjundeå.

Helle-nätverkets invånarbas är ca 150 000 (det sammanlagda invånarantalet var 150 698 den 31.12.2024). Nio kommuner är tvåspråkiga och tre är finskspråkiga. Ca 59 % av invånarna talar finska som modersmål, ca 35 % talar svenska och ca 6 % talar andra språk.

Helle lån tillsammans:

Kommun	Befolkningsmängd 31.12.2024	%-andel
Askola	4651	3,086 %
Hangö	7702	5,111 %
Ingå	5402	3,585 %
Lappträsk	2429	1,612 %
Lovisa	14352	9,524 %
Mörskom	1677	1,113 %
Borgnäs	4961	3,292 %
Borgå	51737	34,332 %
Pukkila	1743	1,157 %
Raseborg	27036	17,941 %
Sibbo	22826	15,147 %
Sjundeå	6182	4,102 %
Tillsammans	150 698	100,00 %

Ungefär hundra fastanställda arbetade på Helle-biblioteken år 2025. På biblioteken har dessutom funnits visstidsanställda, t.ex. praktikanter och civiltjänstgörare.

Helle-kimpan yhteisestä budjetista maksetaan kahden työntekijän palkat: kirjastopalvelukoordinaattori Seija Kivelän ja järjestelmäkoordinaattori Katri Sillgrenin. Molemmat ovat Porvoon kaupungin palkkalistoilla, mutta muut Helle-kunnat osallistuvat palkanmaksuun väestöosuutensa mukaan.

Johtoryhmä

Helle-kimpan johtoryhmä koostuu jokaisen kunnan kirjastonjohtajasta, kirjastopalvelukoordinaattorista, järjestelmäkoordinaattorista, kahdesta henkilökunnan edustajasta, asiantuntijoista ja vierailijoista. Johtoryhmä kokoontui kahdeksan kertaa vuonna 2025. Yksi kokous järjestettiin lähikouksena Helsingissä, muut etäkokouksina. Johtoryhmän kokouksiin kului yhteensä 27 tuntia.

Työvaliokunta ja työryhmät

Johtoryhmän apuna oli työvaliokunta. Sen jäsenet vuonna 2025 olivat Helle-koordinaattori Seija Kivelä (pj), Raaseporin kaupunginkirjaston johtaja Heidi Enberg (varapj.), Loviisan kaupunginkirjaston johtaja Hanna Lindroos, Hangon kaupunginkirjaston johtaja Milla Kuronen, Sipoon kunnankirjaston palveluvastaava Henrik Lenck ja Porvoon kaupunginkirjaston palveluvastaava Kaisa Tolonen.

Käytännön yhteistyötä koordinoitiin viidessä työryhmässä: Helle Junior, järjestelmäryhmä, kokoelmaryhmä, kuvailuryhmä ja viestintäryhmä.

Vuoden 2025 tehtävät

Asiakastutkimus

Innolink oy toteutti Helle-kirjastojen asiakastutkimuksen helmi-maaliskuussa 2025. Tulokset esiteltiin maaliskuun lopussa. Vastaajia kertyi yli 900. Kirjastot saivat korkeat arvosanat palveluistaan.

Två av arbetstagarnas löner betalas från Helle-nätverkets gemensamma budget: Seija Kiveläs (Helle-bibliotekstjänstkoordinator) och Katri Sillgrens (Helle-Kohas systemkoordinator) löner. Båda är på Borgå stads lönelistor, men de övriga Helle-kommunerna deltar i lönebetalningen i förhållande till deras invånarantal.

Ledningsgruppen

Till ledningsgruppen hör Helle-kommunernas bibliotekschefer, Helle-bibliotekstjänstkoordinatorn, systemkoordinatorn, två representanter från personalen samt inbjudna experter och besökare. Ledningsgruppen träffades åtta gånger i 2025. Ett möte ordnades på plats i Helsingfors, medan de andra ordnades på distans. Det användes tillsammans 27 timmar på ledningsgruppens möten.

Arbetsutskottet och arbetsgrupperna

Ledningsgruppen stöds av arbetsutskottet. Arbetsutskottets medlemmar år 2025 var Helle-koordinator Seija Kivelä (ordf.), Raseborgs stadsbiblioteks chef Heidi Engberg (v.ordf.), Lovisas stadsbiblioteks chef Hanna Lindroos, Hangös stadsbiblioteks chef Milla Kuronen, Sibbos servicechef Henrik Lenck och Borgå stadsbiblioteks servicechef Kaisa Tolonen.

Det praktiska samarbetet koordineras av fem arbetsgrupper: Helle junior, datasystemsgruppen, bestandsgruppen, gruppen för innehållsbeskrivning och kommunikationsgruppen.

Uppgifterna för 2025

Kundundersökning

Innolink oy förverkligade Helle-bibliotekens kundundersökning i februari-mars 2025. Resultaten presenterades i slutet av februari. Över 900 människor svarade på undersökningen. Biblioteken fick höga vitsord för sina tjänster.

Sopimukset

Kuljetussopimus Trans Svahnin kanssa päättyi 31.5.2025. Sen lisäksi otettiin käyttöön jatkoaika 31.8.2025, koska keväällä tehty kilpailutus jouduttiin uusimaan. Kesällä tehdyssä uudessa kilpailutuksessa korostettiin sitä, että kuljetusten pitää olla aamupainotteisia. Jälkimmäisen kilpailutuksen voitti porvoolainen Kuljetus Björkman (Bossons Group Oy Ab), joka aloitti kuljetukset 1.9.2025.

Fyysisen kirjastoaineiston (pois lukien lehdet) hankintasopimukset sekä Storian (ent. Kirjavälitys) että Kirjastopalvelun kanssa umpeutuivat 31.12.2025. Järjestettiin uusi kilpailutus, jonka tarkoituksena oli löytää useampi aineistotoimittaja hankintaportaaliyhteistyöhön. Uudet sopimukset astuvat voimaan vuoden 2026 alkukuukausina.

Elokuvapalvelu Kirjastokino irtisanottiin 1.9.2025 lähtien, koska palvelua ei ollut kehitetty syksyn 2024 jälkeen. Seuraava FinELibin elokuva-aineiston kilpailutus järjestetään vuonna 2027. Helle-kirjastoilla on tällä hetkellä käytössään Viddla-elokuvapalvelu.

Perehdytyspaketti uusille työntekijöille valmistui.

Hankittiin lisää Helle-ämpäreitä ja -karamelleja. Uusi tuote oli pieni ämpäri, jossa on painatus I ♥ kirjasto / I ♥ bibban.

Helle-Finna

Helle-Finnan tekstejä on tarkistettu ja käännetty uudestaan. Joulukuussa julkistettiin e-aineistosivun uusi versio ja e-aineistojen ohjesivu. Myös UKK-palsta päivitettiin.

Helle-Koha ja Koha-Suomi

Helle-Kohasta poistettiin sellaisten asiakkaiden tietoja, jotka eivät ole olleet aktiivisia viiteen vuoteen. Samoin poistettiin e-aineistoasiakkuudet, jotka luotiin keväällä 2020 koronasulun aikana.

Kontrakt

Transportkontraktet med Trans Svahn tog slut 31.5.2025. Kontraktet fortsattes ännu tills 31.8.2025, på grund av att konkurrensutsättningen måste göras om. I den nya konkurrensutsättningen betonades det att transporten borde huvudsakligen ske på morgonsidan. Den senare konkurrensutsättningen vanns av Borgåländska Kuljetus Björkman (Bossons Group OY Ab), som började göra transporter den 1.9.2025.

Fysiska materialets anskaffningskontrakt (tidningar bortslutit) samt kontrakten med Stora (gamla Kirjavälitys) och Kirjastopalvelu tog slut den 31.12.2025. Det ordnades en ny konkurrensutsättning, vars mål det var att hitta fler materialleverantörer till anskaffningsportals samarbetet. Nya kontrakten far igång under de första månaderna av 2026.

Filmtjänsten Kirjastokino avsågdes den 1.9.2025, på grund av att tjänsten inte hade utvecklats sens hösten 2024. Den följande FinELib konkurrensutsättningen för filmmaterial ordnas i 2027. Helle biblioteken har för tillfället Viddla filmtjänsten i bruk.

Orienteringspaketet för nya arbetare blev färdigt.

Det anskaffades fler Helle-ämbaren och -karameller. En ny produkt var ett litet ämbar, som hade "I ♥ kirjasto / I ♥ bibban" tryckt på dem.

Helle-Finna

Helle-Finnas texter har blivit granskade och omöversatta. I december lanserades e-materials sidans nya version samt e-materialens instruktionssida. OFF (Ofta Frågade Frågor) fliken blev också uppdaterad.

Helle-Koha och Koha-Suomi

De kunder som inte varit aktiva inom fem år fick sin data raderat från Helle-Kohas databas. Med samma raderades de e-materials klientskap som gjordes under 2020 coronarestriktionerna.

Varausten noutoaikaa lyhennettiin seitsemästä päivästä viiteen päivään.

Koha-Suomi järjesti kaksi kuvailukoulutusta vuoden aikana. Koha-Seminaari järjestettiin Turussa maaliskuussa.

Helle on mukana Koha-Suomen RFID-harava-hankkeessa. Porvooseen on hankittu kaksi haravaa, Hankoon yksi. Muut hankkeeseen osallistuvat Helle-kunnat voivat lainata näitä haravia tai hankkia omia.

Hankintalain muutos aiheutti paljon keskustelua vuoden aikana. Hallituksen kaavailema lakiuudistus estäisi kuntia ostamasta palveluita sellaisilta Inhouse-yhtiöiltä, joihin niillä ei ole vähintään 10% omistususuutta. Vuoden lopulla saatiin tieto, että Koha-Suomi jätettäisiin lakimuutoksen ulkopuolelle.

Koha-Suomen osakassopimusta uusittiin niin, että Kohasta eroaminen on helpompaa.

Suomi.fi-viestien käyttöönottoa valmisteltiin syksyllä.

Kohan oma kaukopalvelumoduuli otettiin käyttöön joulukuussa. Samalla luovuttiin erillisen Webkake-ohjelman käytöstä.

Tilaisuudet ja koulutukset

Tammikuussa järjestettiin tilastotalkoot vertaistueksi vuosiraportoinnin tekoon.

Helle-päivää vietettiin 20.5.2025. Päivän teema oli E-kirjasto. Kirjastoissa esiteltiin E-kirjastoa. Samana päivänä julkistettiin Helle-kirjaston kesälukuhaaste, jonka teema oli "Thinking outside the box".

Helle-virkistyspäivä järjestettiin Raaseporissa 28.5.2025. Ilmoittautuneita oli 112. Päivä alkoi Karjaalla, jossa tutustuttiin Fokus-taloon ja Karjaan kirjastoon sekä nähtiin teatteriesitys. Iltapäivällä tutustuttiin Billnäsin ruukkiin.

Reservationernas avhämtningstid blev förkortad från sju dagar, till fem.

I 2025 ordnade Koha-Suomi två katalogiseringsskolningar. Det ordnades ett Koha-seminarium i Åbo i Mars.

Helle är med i Koha-Suomis RFID-harava-projekt. Borgå har anskaffat två handläsare, och Hangö en. De andra biblioteken som är med i projektet kan låna dessa handläsare eller skaffa sina egna.

Anskaffningslagens förändring orsakade mycket diskussion under året. Förändringen som regeringen planerar skulle stoppa kommunerna från att köpa tjänster från sådana Inhouse-företag som de inte har minst en 10% ägarandel i. I slutet av året informerades vi att Koha-Suomi skulle lämnas ut ur lagförslaget.

Koha-Suomis aktieägaravtal förnyades, så att det nu är lättare att lämna Koha.

Suomi.fi-meddelandenas ibruktage förbereddes under hösten.

Kohas egna fjärrlånemodul togs i bruk i december. Med samma slutade vi använda det gamla, åtskilda, Webkake-programmet.

Evenemang och skolningar

I februari ordnades det statistiktalkon som kamratstöd för att göra årsrapporteringen.

Helle-dagen firades den 20.5.2025. Dagens tema var E-biblioteket. Helle bibliotekens sommarläsutmaning, vars tema var "Thinking outside the box", lanserades på samma dag.

Helle rekreatiionsdagen ordnades i Raseborg den 28.5.2025. Mängden anmälda: 112. Dagen började i Karis, var vi bekantade oss med Fokus-huset och Karis bibliotek, samt såg en teaterpjäs. På eftermiddagen bekantade vi oss med Billnäs bruk.

Kotkan kirjastopalvelujohtaja Mikko Vainio esitteli Kyyti-kimpan tekoälychattia Hellen johtoryhmän kokouksessa 13.11.2025.

Hankkeet

Hellen johtoryhmä oli 11.9.2025 Etelä-Suomen aluehallintoviraston vieraana Helsingin Pasilassa. Päivän aikana luotiin katsaus Helle-kirjastojen vahvuuksiin ja kehitystarpeisiin. Avin edustajat esittelivät valtionavustusten taustoja.

Helle-kirjastot hakivat marraskuussa valtionavustusta vuosille 2026 – 2027 tapahtumayhteistyömallin luomiseksi.

Kokoelmat

Kesällä aloitettiin kokeilu lautapeliin lainaamisesta kimpan sisällä. Syksyllä kokeilua päätettiin jatkaa helmikuuhun 2026 asti.

E-aineistoyhteistyö

Hellen edustajia oli monessa E-kirjaston työryhmässä. Helle-kirjastojen käyttöön tilattiin E-kirjasto-esityksiä ja kirjanmerkkejä.

Kuvailu

Kuvailijat osallistuivat Koha-Suomen järjestämiin kuvailukoulutuksiin.

Kirjaston maksut

Helle-kirjastojen asiakasmaksuja korotettiin maltillisesti 1.1.2025 alkaen. Korotukset koskivat myöhästymismaksuja, noutamattoman varauksen maksua sekä kaukolainamaksuja. Samalla uusittiin maksusite.

Kotkan biblioteksservicechef Mikko Vainio presenterade Kyyti-samarbetets AI-chatbot i Helles ledningsgruppsmöte 13.11.2025.

Projekt

Helles ledningsgrupp var som gest till Södra-Finlands regionsförvaltningsverk i Helsingfors, Pasila, den 11.9.2025. Under dagen granskades Helle-bibliotekens styrkor och utvecklingsbehov. RFV:s representanter presenterade statsunderstödet bakgrunder.

Helle-biblioteken sökte i november statsunderstöd för åren 2026 – 2027 för att skapa en evenemangs samarbetsmodell.

Samlingarna

Ett försök var man testar på att skicka brädspel inom Helle-samarbetet påbörjades på sommaren. På hösten bestämdes det att försöket skulle fortsättas tills februari 2026.

E-materialssamarbete

Helles representanter var med i ett flertal av E-bibliotekets arbetsgrupper. E-biblioteks-broschyrer och -bokmärken beställdes för Helle-bibliotekens bruk.

Katalogisering

Katalogiserarna deltog i katalogiseringsskolningen som ordnades av Koha-Suomi.

Bibliotekens avgifter

Helle-bibliotekens kundavgifter höjdes måttligt från och med den 1.1.2025. Höjningarna berörde förseningsavgifter, icke avhämtade reservationer samt fjärrlåneavgifterna. Med samma förnyades prisbroschyren.

Tapahtumatoiminta

Kirjaston järjestämät tapahtumat ovat kaikille avoimia, syrjintävapaita ja maksuttomia. Niiden lisäksi kirjasto tarjoaa tiloja kuntalaisten järjestämille tilaisuuksille ja tapahtumille.

Tapahtumien suunnittelussa ja järjestämisessä on tehty yhteistyötä etenkin kansalaisopiston, kulttuuritoimiston ja liikunta- ja nuorisotoimen kanssa.

Tapahtumat pyritään striimaamaan siten, että ne ovat katsottavissa kirjaston YouTube-kanavalla kaksi viikkoa tapahtuman jälkeen. Tämä on lisännyt osallistujamääriä lähes puolella ja näin tehnyt tapahtumien järjestämisestä kustannustehokkaampaa. Kustannussyistä aivan kaikkia tapahtumia ei pystytäkään striimaamaan.

Alla mainitut tapahtumat ovat päävastuullisesti kirjaston järjestämiä. Lisäksi kirjastossa on ollut muiden järjestämiä tapahtumia kuten näyttelyavajaisia, luentoja, yhdistysten ja järjestöjen kokouksia, kirjallisuuspiirejä ym.

Kevät:

14.1. – 11.4.

Shared Reading (jaettu lukeminen) lukutoimintaa suomen- ja ruotsinkielisille aikuisille. Kahdeksan kertaa keväällä. Vetäjänä Agneta Möller-Salmela.

13.2.

Kuluttajaliiton luento ”Tunnista nettihuijaus”.

Koululaisten talvilomaviikko 17. – 22.2.

21.2.

-Pakohuoneet lapsille, nuorille ja aikuisille

-Pinssipaja

17. – 22.2.

Pöytäpingis

Evenemangsverksamhet

De evenemang som biblioteket ordnar är öppna för alla, fria från diskrimination och kostar ingenting till besökarna. Vidare så erbjuder biblioteket utrymmen för evenemang som ordnas av kommunborna.

Vid planeringen och ordnandet av evenemang har biblioteket gjort speciellt mycket samarbete med medborgarinstitutet, kulturbyrån och motions- och ungdomsförvaltningen.

Biblioteket har också strävat efter att streama evenemangen så att de kan ses på bibliotekets Youtube-kanal för två veckor efter evenemanget. Detta har ökat deltagarantalet med nästan hälften och har på det viset gjort ordnandet av evenemang till kostnadseffektivare. På grund av kostnaderna kan inte helt alla evenemang streamas.

De nedanstående evenemangen har huvudsakligen ordnats av biblioteket. Förutom dessa har andra också ordnat evenemang på biblioteket, så som vernissager, föreläsningar, föreningars och bolags möten, en bokcirkel mm.

Våren:

14.1 – 11.4

Shared Reading är läsningsverksamhet ämnad till finsk- och svenskspråkiga vuxna. Den ordnades 8 gånger på våren och drogs av Agneta Möller-Salmela.

13.2

Konsumentförbundets föreläsning ”Tunnista nettihuijaus”.

Skolornas sportlovsvecka 17. – 22.2.

21.2

-Escape Rooms till barn, unga och vuxna

-Pinsverkstad

17. – 22.2

Bordspingis

1.3. Kirjailijavierailu: Mia Helin-Jokinen	1.3 Författarbesök: Mia Helin-Jokinen
22. – 23.3. Hangon kirjallisuuspäivät Kirjasto oli mukana Hangon kirjallisuuspäivän suunnittelussa ja toteuttamisessa yhdessä kulttuuritoimiston kanssa. Kirjallisuustapahtuma järjestettiin ensimmäistä kertaa kaksipäiväisenä.	22. – 23.3 Litteraturdagarna i Hangö Biblioteket var med och ordna och förverkliga Litteraturdagarna i Hangö tillsammans med kulturbyrån. Litteraturevenemanget ordnades för första gången över två skilda dagar.
13.3. ja 21.3. Alakoululaisten kirjailijavierailut	13.3 och 21.3 Lågstadie-elevernas författarbesök
24.3. Alue- ja kuntavaaleihin liittyvä vaalipaneeli kaupungintalon juhlasalissa	24.3 Valpanel i stadshusets festsal gällande välfärdsområdes- och kommunalvalen
24.3. ja 31.3. Kaksi kirjoitusiltaa suomenkielisille. Vetäjänä Elina Seikku.	24.3 och 31.3 Två finskspråkiga skrivkvällar dragna av Elina Seikku.
7.4. ja 14.4. Lyhyt kirjoittajakurssi ruotsinkielisille. Vetäjänä Karin Collins.	7.4 och 14.4 Kort skrivningskurs till svenskspråkiga, dragen av Karin Collins.
23.4. Kirjailijavierailu, Silja Kyllönen ”Ei mailla eikä Halmeilla”	23.4 Författarbesök, Silja Kyllönen ”Ei mailla eikä Halmeilla”
26.4. Lukujuhla kaupungintalolla. Tapahtumassa oli lastenohjelmaa, kirjojen ongintaa, pinssien tekoa ja lukemiskioski, josta sai neuvontaa lasten lukemiseen liittyvissä asioissa. Lisäksi tilaisuudessa oli tarjolla kakkua, kahvia ja mehua.	26.4 Läsfest på stadshuset. Programmet bestod av barnprogram, bokfiskning och pinsmakande. Det fanns också en läskiosk som gav rådgivning gällande saker relaterade till barnens läsande. Vidare serverades det kaka, kaffe och saft.
6.5. – 27.5. Toukokuun neljänä tiistaina kirjasto- ja liikuntapalvelut toteuttivat yhteistyössä suunnitellut tapahtumat ”Tasapainoa ja tarinoita”. Liikuntaosuuden jälkeen osallistujille tarjottiin kirjastossa kahvit ja ohjelmaa.	6.5 – 27.5 Biblioteket och motionstjänsterna ordnade och planerade tillsammans ”Balans och berättelser”-evenemangen på fyra tisdagar i maj. Efteråt bjöds deltagarna på kaffe och program på biblioteket.

20.5.

Helle-kirjastojen yhteinen Helle-päivä
E-kirjaston markkinoinnin merkeissä.
Kirjastossa infopiste, nk. E-kirjastokioski.

Anders Apan lukujuhlassa
Ander Apan i läsfesten

Kesä:

1.7.

Kukkakorutyöpaja yhteistyössä Happy Fowerin kanssa.

10.7.

Suuri maalaustapahtuma. Kirjasto järjesti yhdessä Hangon kuvataiteilijoiden kanssa maalaustapahtuman lapsille ja aikuisille.

16.7.

Kesäillan pianokonsertti. Tuomas Kortelahti.

28.8.

Vesirieha. Itämeripäivän tapahtuma lapsille Regattarannassa.

20.5

Helle bibliotekens gemensamma Helle-dag firades huvudsakligen med att marknadsföra E-biblioteket. Det fanns en infokiosk på biblioteket, en så kallad E-bibliotekskiosk.

Sotta ja Pytty kirjaston galleriassa
Sås och Kopp i bibliotekets galleri

Sommaren:

1.7

En Blomstersmyckesverkstad tillsammans med Happy Flower.

10.7

Stora målarevenemanget. Biblioteket ordnade tillsammans med Hangö bildkonstnärer ett målarevenemang till barn och vuxna.

16.7

Sommarkvällskonsert. Tuomas Kortelahti.

28.8

Vattenskoj. Ett Östersjödagen evenemang till barn vid Regattastranden.

Syksy:

2.9. – 23.9.

Tasapainoa ja kirjaston aarteita neljänä tiistaina.

10.9. – 26.11.

Lukukissa Esmeralda vieraili omistajansa Margareta Gripenbergin kanssa kirjastossa keskiviikkoisin lähes koko syyskauden. Toiminta on suunnattu koululaisille tarkoituksena innostaa lukemiseen.

10.9. – 18.11.

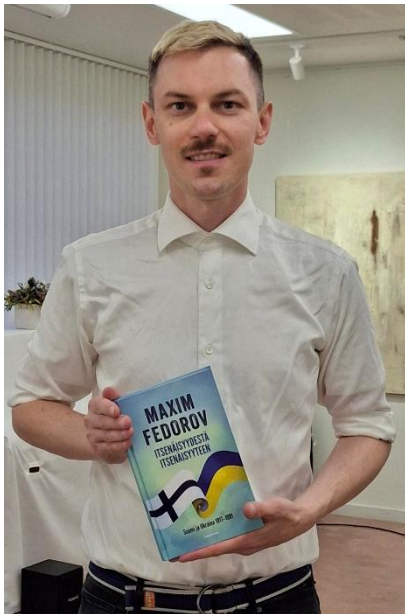
Shared Reading. Kuusi kertaa syksyllä. Vetäjänä Agneta Möller-Salmela.

24.9.

Kirjailijavierailu: Maxim Fedorov

7.10. – 9.12.

Kirjallisuuspiiri kokoontui neljä kertaa syksyn aikana.

Maxim Fedorov

Hösten:

2.9 – 23.9

Balans och bibliotekets skatter på fyra tisdagar.

10.9 – 26.11

Läskatten Esmeralda besökte biblioteket tillsammans med sin ägare Margareta Gripenberg på onsdagar för nästan hela höstperioden. Verksamheten är riktad till skolelever för att förbättra läs iver.

10.9 – 18.11

Shared Reading ordnades sex gånger under hösten. De drogs av Agneta Möller-Salmela.

24.9

Författarbesök: Maxim Fedorov

7.10 – 9.12

Bokcirkeln träffades 4 gånger på hösten.

Leena Immosen pianokonsertti
Leena Immonens pianokonsert

10.10.

Suomalaisen kirjallisuuden päivä – aiheena Hilja Haahti, ensimmäisen suomalaisen naiskirjailijan tytär.

Koulujen syysloma 17. – 20.10.

-16. -17.10. kirjanmerkkiaskartelua pääkirjastossa ja Lappohjan kirjastossa

-18.10. Lastenkonsertti Sås och Kopp

-18. – 21.10. pingispöytä musiikkihuoneessa

24.10. Pimeä viikonloppu:

Halloween-pinssipaja

5.11.

Kirjailijavierailu 7. luokkalaisille

2.12.

Joulupuukeräys, glögitarjoilu ja joulumusiikkia asiakkaille. Hangon jouset ja Hangon suomalainen sekakuoro. Lahjojen kerääjänä Jaana Pulkkinen.

8.12.

Suomalaisen musiikin päivä Leena Immosen pianokonsertti: ”Erkki Melartinin lastuja”

Joulukuun aikana järjestettiin perinteiset joulukilpailut aikuisille ja lapsille

Koulujen, varhaiskasvatuksen ja kirjaston yhteistyö

Kirjaston yhteistyö varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa jatkui perinteisesti elämyshuonetoiminnan merkeissä. Sen ohella jaettiin keväällä perinteiset kaunokirjastipendit ala- ja yläkouluille sekä lukioille. Stipendit jaettiin rehtorien valitsemille oppilaille, ja ne oikeuttivat yhden kaunokirjallisen teoksen hankintaan Tian kirjakaupasta. Kirjasto tuki koululaisten lukemista myös tilaamalla halukkaille kouluille lapsille suunnatut printtilehdet HBL Junior ja HS Lasten uutiset. Lukemaan innostettiin myös kesän Helle-kirjastojen yhteisen lukukampanjan ”Outside the box” avulla. Haaste oli suunnattu sekä lapsille että aikuisille. Osallistuneiden kesken arvottiin lahjakortti, jonka sai hankolainen

10.10

Finska litteraturens dag – Temat var Hilja Haahti, dottern av Finlands första kvinno-skrifvare.

Koulujen syysloma 17 – 20.10

-16 -17.10 bokmärkespysslande på huvudbiblioteket och i Lappvik filialbiblioteket.

-18.10 Barnkonsert av Sås och Kopp

-18 – 21.10 pingisbord i musikrummet

24.10 Mörka Helgen:

Halloween-pinsverkstad

5.11

Författarbesök för sjundeklassisterna

2.12

Joulupuu-insamling, glöggbudning och julmusik till kunderna. Hangon jouset och Hangon suomalainen sekakuoro. Presenterna hämtades av Jaana Pulkkinen.

8.12

Finska musikens dag. Leena Immonens pianokonsert: ”Erkki Melartinin lastuja”

Biblioteket ordnade de traditionella jultävlingarna till vuxna och barn i december.

Samarbetet mellan biblioteket, skolorna och förskoleverksamheten

Bibliotekets samarbete med skolorna och förskolorna fortsatte genom upplevelserummets verksamhet. På våren delades de traditionella skönlitterära bokstipendierna ut till lågstadi- och högstadieskolorna och gymnasierna. Med stipendiet kunde man köpa en skönlitterär bok från Tias bokhandel. Stipendierna delades ut till de elever som rektorerna valt. Biblioteket stödde elevers läsande genom att beställa de printade barntidningarna HBL Junior och HS Lasten uutiset till de skolorna som ville ha dem. För att öka på läsivern, ordnade Helle-biblioteken också en gemensam läsutmaning, ”Outside the Box”. Utmaningen var menad för både

lukija. Keväällä järjestettiin kolmasluokkalaisille kirjailijavierailut. Syksyllä järjestettiin seitsemäsluokkalaisten kirjoilijavierailut, joista ruotsinkielisille oppilaille tarkoitettu piti perua ja siirtää seuraavalle keväälle.

Lappohjan koululle järjestettiin myös kirjailijavierailu keväällä.

Ykkösluokkalaisille oppilaille, heidän vanhemmilleen ja opettajilleen järjestettiin jo toista kertaa lukujuhla.

Keväällä kirjastonhoitajat pitivät kirjastossa genrevinkkauksia 8.-luokkalaisille.

Syksyllä he antoivat 7.- ja 8.-luokkalaisille oppilaille tiedonhaun opastusta.

Elämyshuonetoiminta: lukukausiohjelmat 2025 ja tilastoja

Agneta Möller-Salmela, Lukemiseninnostaja

Hanko-malli

Hankomalli lukutaitotyössä viittaa Hangon kirjaston luomaan toimivaan yhteistyömalliin, jossa kirjasto, varhaiskasvatus ja koulut yhdistävät voimansa lukemisen ja lukutaidon edistämiseksi eri ikäryhmille.

Kaupungin kaikki ruotsin- ja suomenkieliset koululuokat, esikoulut ja päiväkotiryhmät voivat tulla kerran kuukaudessa kirjaston elämyshuoneeseen. Jokainen ryhmä tai luokka tulee vuodessa noin yhdeksän kertaa elämyshuoneeseen. Tämä on Suomessa aivan ainutlaatuinen malli, joka todella voi edistää todellista taitoa tulla lukevaksi ja kirjoittavaksi ihmiseksi. Toiminta on säännöllistä ja kontakti jatkuvaa.

Kaikilla hankolaislapsilla ja nuorilla on tähän mahdollisuus. Elämyshuoneen ohjelma sisältää suullista kerrontaa, ääneen lukua, laulua, loruja, hierontatarinoita ja sanataidetehtäviä. Ryhmille järjestetään myös runoverstaita ja kirjailijaesittelyjä. Elämyshuoneen pääteema jatkuu aina yhden kouluvuoden kerrallaan. Elämyshuoneen toiminta on vuosien mittaan laajentunut myös aikuisryhmiin ja sitä on toteutettu paitsi elämyshuoneessa myös sen ulkopuolella.

barn och vuxna. Det utlottades ett presentkort bland deltagarna, och vinnaren var en hangöbo. På hösten ordnades det författarbesök till sjundeklassisterna.

Det svenskspråkiga besöket måste inhiberas, och skall hållas nästa vår. Det ordnades också ett författarbesök till Lappviks skola på våren.

Läsfesten, som är riktad till förstaklassister, samt deras föräldrar och lärare, ordnades redan för andra gången.

På våren gav bibliotekarierna lästips för olika genren för åttondeklassister.

På hösten gav de informationssökningsguidning till sjunde- och åttondeklassister.

Verksamhet i upplevelserummet år 2025: programbeskrivning och statistik

Agneta Möller-Salmela, Läsinspiratör

Hangömodellen

Den läsfrämjande Hangömodellen syftar till den fungerande samarbetsmodellen som biblioteket skapade, var biblioteket, förskolorna och skolorna, slår ihop sina krafter för att främja läsning och läskunnighet i olika åldersgrupper.

Alla svensk- och finskspråkiga skolklasser, förskolor och barntädgårdsgupper kan komma en gång i månaden till bibliotekets upplevelserum. Alla grupper och klasser kommer ungefär 9 gånger i året. Detta är en helt unik modell i Finland, som verkligen kan gynna en gedigen literacyfostran, (dvs. hur man blir en läsande och skrivande människa) genom kontinuitet.

Alla barn och ungdomar i Hangö har denna möjlighet. Programmet i upplevelserummet på biblioteket innefattar muntligt berättande, högläsning, sånger, ramsor, massagesagor och ordkonstuppgifter. Vidare erbjuds grupperna också poesiverkstäder och författarpresentationer. Upplevelserummets huvudtema pågår alltid ett skolår i gången. Upplevelserummets aktiviteter har under årens lopp utvidgats också till vuxengrupper och de sker både innanför och utanför upplevelserummet.

Kevät ja syyslukukausi 2025

Kevätlukukausi 2025

Elämyshuoneen teema ”Meidän ja eläinten kesken” jatkui koko kevään. Elämyshuone oli sisustettu suurilla villieläinkuvilla. Kuvissa on musta tausta ja kaikilla eläimillä on intensiivinen katse. Myös muut sisustuselementit liittyivät eläimiin.

Taustalla kuuluu sademetsän ääniä. Ohjelma alkaa yhteisellä äänimatolla. Ajankohtaisten paikallisten tapahtumien vuoksi teema painottui vahvasti luonnonsuojeluun. Muutoin teema koostui faabeleista, eläintarinoista sekä ihmisten ja eläinten välisestä suhteesta ym. Menetelminä käytettiin suullista kerrontaa, ääneen lukemista, loruja, lauluja sekä merkityksellisiä arvokeskusteluja tarinoiden ja kirjojen pohjalta. Lisäksi kokonaisuuteen kuului suullinen ja kirjallinen sanataide sekä kirjailijaesittelyt.

Syyslukukausi 2025

Elämyshuone sisustettiin uudelleen kesällä 2025. Tänä lukukautena huone oli sisustettu linnakuvilla. Kaikki kuvat esittivät linnat yöaikaan kuutamossa, ja projektoreiden avulla kuviin heijastettiin myös liikkuvaa sumua, minkä ansiosta ne saivat hyvin elävän ilmeen. Lukukauden konkretisointipullo oli muurien pullo, ja teeman puitteissa käydyissä keskusteluissa käsiteltiin muurien merkitystä sekä täysin konkreettisesti, fyysisessä mielessä että ihmisten välisinä muureina.

Menetelminä käytettiin suullista kerrontaa, ääneen lukemista, loruja, lauluja sekä merkityksellisiä arvokeskusteluja tarinoiden ja kirjojen pohjalta. Lisäksi kokonaisuuteen kuului suullinen ja kirjallinen sanataide sekä kirjailijaesittelyt.

Vår- och höstterminen 2025

Vårterminen 2025

Upplevelserummets tema, ”Mellan oss och djuren” fortsatte genom hela våren. Rummets väggar fylldes med fotografier av djur med en intensiv blick med en mörk bakgrund. Rummet hade allmänt inretts enligt djurtemat och på bakgrunden hörs det regnskogsljud. Programmet börjar på en gemensam ljudmatta. På grund av aktuella lokala händelser fokuserade temat starkt på naturskydd. Annars innehöll temat fabler och berättelser om djur, samt förhållandet mellan människor och djur m.m. Metoderna som användes var muntligt berättande, högläsning, ramsor och sånger, samt betydelsefulla värdediskussioner på basis av berättelser och böcker. Vidare hördes muntlig och skriftlig ordkonst, samt bokvisningar, till helheten.

Höstterminen 2025

Upplevelserummet möblerades igen på sommaren 2025. Den här terminen inreddes rummet med bilder på slott. Alla bilderna visade slotten i nattetid, i månljus, och dimma projicerades på bilderna, vilket gav dem en realistisk kvalitet. Terminens konkretiseringsflaska var ”murarnas flaska”. Temat, murar, diskuterades från flera vinklar: murar kan både vara konkreta fysiska objekt och murar mellan människor.

Metoderna som användes var muntligt berättande, högläsning, ramsor och sånger, samt betydelsefulla värdediskussioner på basis av berättelser och böcker. Vidare hördes muntlig och skriftlig ordkonst, samt bokvisningar, till helheten.

Elämyshuoneessa vierailleita ryhmiä:

Säännöllisesti vierailevia ryhmiä olivat:

-Lapset ja nuoret: päiväkodit, esikoulut, ala-asteet, yläaste, erityisluokat, maahanmuuttajat ja Pikku-Lillan.

-Aikuiset ja eläkeläiset:

Arbetscentret

Ikäihmisten liikuntahetket yhdistettyinä

kirjastokäyntiin: keväällä ”Kirjastokävely”, syksyllä ”Tasapainoa ja Tarinoita”.

Omaishoitajat

Tyhy ryhmiä

Shared Reading -ryhmät

-Lukutaitotyötä tekeviä kollegoja: muualta Suomesta tulleita ryhmiä, jotka tutustuivat Elämyshuoneeseen ja Hankomalliin.

Lukutaitotyön tilastoja vuodelta 2025

Päiväkodit ja esikoulut:
ryhmiä 88

Koulujen kaikki vuosiasteet:
luokkia 163

Aikuiset kirjastossa:
ryhmiä 36

Shared Reading-lukutoiminta
osallistuneita 102 henkilöä

Kirjaston ja liikuntatoimen yhteisprojekti
Osallistuneita 44 henkilöä

Lukutaitotyö on saavuttanut yhteensä 287 ryhmää. Kuukausittain osallistuneita on ollut noin 4580 henkilöä. Toiminta on kasvanut joka vuosi.

Grupper som besökte upplevelserummet:

Grupper som besökte upplevelserummet regelbundet:

-Barn och unga: daghem, förskolor, låg- och högstadier, specialgrupper, invandrare och Pikku-Lillan.

-Vuxna och pensionerade:

Arbetscentret

Åldringars motionsstunder kopplade, med ett biblioteksbesök: ”Bibliotekspromenad” på våren, och ”Balans och berättelser” på hösten.

Egenvårdarna

Grupper som är på en rekreationsdag

Shared Reading-grupperna

-Kollegor som gör läskunnighetsarbete: grupper från resten av Finland som kommer och bekantar sig med upplevelserummet och Hangö-modellen.

Statistik om läskunnighetsarbetet för 2025

Daghem och förskolor:
88 grupper

Alla årskurser i skolorna:
163 klasser

Vuxengrupper:
36 grupper

Shared Reading-läsverksamhet
102 besök tillsammans

Bibliotekets och motionsförvaltningens gemensamma projekt:
44 besök tillsammans

Läskunnighetsarbetet har nått 287 grupper tillsammans. Det var ca 4580 besökare per månad. Verksamheten har vuxit varje år.

Vertailevaa tilastoa toiminnan kasvusta:

Vuosi	Ryhmiä määrä	Prosentuaalinen kasvu
2021	88	
2022	190	116 %
2023	219	15 %
2024	256	17 %
2025	287	12 %

Vuodesta 2021 vuoteen 2025 on kasvua 226%

Muuta

Hankintoja

Ergonomiatuotteita henkilökunnan käyttöön
 Pakastin henkilökunnan keittiöön
 Minijääkaappi Lappohjan lähikirjastoon
 Toinen lainattava DVD-soitin
 Kirjojenkierrätyskärry lasten- ja nuortenosastolle
 Lukusaliin ripustuskisko ja muita ripustustarvikkeita
 salin takaseinän pienimuotoisten näyttelyjen
 toteuttamiseen
 Rullaverhot lukusaliin ikkunoihin. Aloite tuli asiakkailta

Lopuksi

Kirjasto on omalta osaltaan toteuttanut kunnan strategian mukaisia elinvoimaisuuden, hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden painopistealueita:

Elinvoimaisuus

Kirjasto on elävästi kaksikielinen – se ylläpitää kaksikielisyyttä palveluissaan ja kokoelmapolitiikassaan. Kirjasto on edullinen ja kilpailukykyinen palvelu monille tahoille: yksityisille, yritysille ja järjestöille, jotka käyttävät tiloja ja palveluja. Kirjaston kulut ovat vain noin prosentti kunnan menoista. Kuntien elinvoimaisuuden rakentamisessa tarvitaan saavutettavia ja laadukkaita kulttuuri- ja kirjastopalveluja.

Statistik över verksamhetens växt:

År	Mängden grupper	Procentuell växt
2021	88	
2022	190	116 %
2023	219	15 %
2024	256	17 %
2025	287	12 %

Växt från 2021 till 2025: 226 %.

Övrigt

Anskaffningar

Ergonomiprodukter till personalens bruk
 Frysbox till personalen
 Minikylskåp till Lappvik filialbibliotek
 En till lånbar DVD-spelare
 En bokåtervinningskärra till barn- och ungdomsavdelningen
 En upphängningsskena och andra upphängningsredskap till läsesalens bakre vägg för småskaliga konstutställningar
 Rullgardiner till läsesalens fönster. Förslaget kom från kunderna

Till slut

Biblioteket har för sin egen del förverkligat de prioriteringsområden som nämns i kommunens strategi: livskraft, välmående och gemenskap.

Livskraft

Biblioteket är vitalt tvåspråkig – biblioteket upprätthåller tvåspråkigheten i sina tjänster och i sin samlingspolitik. Biblioteket är en förmånlig och konkurrenskraftig tjänst för många parter: privatpersoner, företag och organisationer som använder utrymmena och tjänsterna. Bibliotekets kostnader är bara cirka en procent av kommunens utgifter. Tillgängliga och högkvalitativa kultur- och bibliotekstjänster behövs för att stärka kommunernas livskraft.

Hyvinvointi

Kirjasto kantaa osaltaan vastuuta kuntalaisten aktiivisuuden ja hyvinvoinnin edistämisestä: se tarjoaa kuntalaisille hyötyä, tietoa ja elämyksiä, ja kirjastosta voi lainata myös liikuntavälineitä.

Kirjasto rakentaa sosiaalista kestävyyttä tarjoamalla tasa-arvoista pääsyä aineistoihin ja välineisiin. Kirjasto huomioi kaikki väestöryhmät, ja on kaikille avoin, ilmainen peruspalvelu. Lisäksi kirjasto edustaa vastuullista jakamistaloutta lainaamalla ja antamalla yhteiskäyttöön aineistoja.

Yhteisöllisyys

Kirjasto on yhteistyökumppani paikallisille toimijoille. Kirjasto tarjoaa mm. tiloja järjestöjen ja paikallisyhdistysten kokouksille. Kirjasto edistää arkipäivän turvallisuutta tarjoamalla avoimen ja turvallisen julkisen tilan: tiloja rauhalliseen oleskeluun, keskittymistä vaativaan opiskeluun tai etätööhön sekä sosiaalisiin kohtaamisiin ja tapahtumien järjestämiseen. Kirjasto myös ylläpitää hankolaista identiteettiä kartuttamalla kotiseutukokoelmaa ja edistämällä kotiseutukirjailijoidemme tunnettavuutta.

Kirjaston merkitys kunnissa: ajankohtaista monesta syystä

PISA-tutkimuksissa on havaittu, että suomalaisnuorten lukutaito on heikentynyt. Heikentyneet PISA-tulokset haastavat kirjastoja nk. lukutaitotyöhön, joka toimii kattokäsitteenä erilaisille menetelmille, joita kirjastoissa käytetään esimerkiksi lukemaan innostamisessa. Lukutaitotyön osalta merkityksellistä on yhteistyö päiväkotien, koulujen ja kodin kanssa. Hangon kirjastossa tämä on ymmärretty hyvin, ja yhteistyöllä on pitkät perinteet.

Välmående

Biblioteket uppfyller sin del av ansvaret att främja kommuninvånarnas aktivitet och välbefinnande: biblioteket erbjuder kommuninvånarna allmän nytta, information, upplevelser och även möjligheten att låna idrottsredskap.

Biblioteket bygger social hållbarhet genom att erbjuda lika tillgång till material och föremål. Biblioteket tar alla befolkningsgrupper i beaktande och är en öppen och gratis bastjänst för alla. Dessutom står biblioteket för en ansvarsfull delningsekonomi genom att låna ut material för gemensam användning.

Gemenskap

Biblioteket är en samarbetspartner för de lokala aktörerna. Biblioteket erbjuder bl.a. utrymmen för möten till organisationer och lokala föreningar. Biblioteket främjar vardagens trygghet genom att erbjuda en öppen och säker offentlig plats: utrymmen för lugna stunder och utrymmen där man kan koncentrera sig när man studerar eller arbetar på distans samt möjlighet till sociala möten och anordnande av evenemang. Biblioteket upprätthåller även Hangös identitet genom att kontinuerligt bygga upp den lokala samlingen och främja de lokala författarnas synlighet.

Bibliotekets betydelse för samhället är aktuellt för många orsaker

PISA-undersökningarna har visat att unga finnas läsförmåga har försämrats. PISA-resultaten utmanar biblioteken till så kallat läskunnighetsarbete, som fungerar som ett överbegrepp till olika metoder som man använder på bibliotek för att öka läsivern. Samarbete med daghem, skolor och hemmet är viktigt för att upprätthålla läsförmågan. Detta är något som biblioteken har förstått väl, och därför har samarbetet långa anor.

Kirjastot ovat yhä enemmän tietoyhteiskunnan tukipisteitä. Niissä on jo pitkään voinut käyttää tietokonetta ja internet-yhteyttä ja niissä on saanut laitteiden käyttöön ja ohjelmiin liittyvää neuvontaa. Kun monet julkiset palvelut siirtyvät yhä laajemmin verkkoon, paine neuvonnasta on siirtynyt kirjastoille. Siksi kirjastot, myös Hangossa, tarjoavat palveluvalikoimassaan digitukea.

Tilojen luonne kirjastotoiminnassa on koko ajan muutoksessa. Niistä pyritään saamaan entistä monikäyttöisemmät ja niitä pyritään jatkuvasti kehittämään. Tärkeimmät tilatyypit ovat lukusali, joka pääkirjastossa toimii omatoimitilana, työskentelypisteet mukaan lukien hiljaiset tilat, kokoelmatilat (hyllyt), oleskelualueet, lasten- ja nuorten tila, tapahtumatala ja kokoustilat. Mm. asiakkaille tarjottavat hiljaiset työtilamme ovat lähes jatkuvasti varattuja.

Sote- ja maakuntauudistus on muuttanut kuntien tehtäväkenttää merkittävästi. Koulutus- ja kulttuurisektori muodostaa entistä suuremman osan kunnan toiminnasta, mikä nostaa sen suhteellista merkitystä päätöksenteossa.

Samalla kirjastojen merkitys hyvinvoinnin edistäjinä kasvaa. Koska terveys- ja sosiaalitoimi siirtyivät maakunnille, jää ennaltaehkäisy kuntien vastuulle. Kirjastojen ja muiden kulttuuripalveluiden merkitys sekä terveyden edistäjinä että yhteisöllisyyden luojina korostuu juuri nyt.

Biblioteken är i allt ökande grad informationssamhällets stödpunkter. De har redan länge erbjudit kunder datorer och internet, så väl som hjälp i att använda apparater och program. När många offentliga tjänster flyttas allt mer till nätet så flyttas trycket att lära ut användandet av tjänsterna till biblioteken. På grund av detta erbjuder biblioteken, inkluderande Hangös bibliotek, dighjäl i sitt urval av tjänster.

Vad bibliotekens utrymmen används för ändras ständigt och utrymmen uppgraderas konstant för att bli allt mångsidigare. De viktigaste utrymmestyperna är läsesalen, som fungerar som bibliotekets meröppet- utrymme, arbetspunkter, inkluderande tysta utrymmen, samlingsutrymmen (hyllorna), vistelseutrymmen, barn- och ungdomsavdelningen, evenemangsutrymmen och utrymmen för möten. B.la är våra tysta arbetsutrymmen konstant bokade.

Social- och hälsovårds- och landskapsreformen har drastiskt ändrat kommunernas uppgifter. Skolnings- och kultursektorn utgör nu en större del av kommunens verksamhet, vilket höjer dess proportionella värde inom beslutsfattningen.

Med samma ökar bibliotekens betydelse i att öka folkets välbefinnande. Då social- och hälsovårdsansvaret flyttades till landskapen, ansvarar kommunerna för de förebyggande uppgifterna. Bibliotekens och andra kulturtjänsters betydelse i att förbättra befolkningens hälsa och skapa gemenskap är viktigare än någonsin.

Hangon museo

Suuret muutokset jatkuivat vielä vuonna 2025. Ensimmäistä kertaa Hangon museon historiassa, ja museohan on perustettu vuonna 1909, avautui pysyvä näyttely Hangon historiasta. Ennen tätä on ollut joko kaikki museon esineet esillä tai sitten on ollut teemanäyttelyitä. Uusi pysyvä näyttely *Missä maa ja meri kohtaavat* on ollut suuri menestys. Hangon museo on saanut yhden uuden viran eli intendentin viran, ja hän vastaa näyttelyistä, ja voi toimia museonjohtajan sijaisena.

Hangö museum

De stora förändringarna fortsatte 2025. För första gången i museets historia, och museet är ju grundat 1909, öppnades en permanent utställning om Hangös historia. Tidigare har endera alla föremålen varit utställda eller så har det varit temautställningar. Den nya permanenta utställningen *Där land och hav möts* har varit en stor succé. Hangö museum har fått en ny tjänst det vill säga en intendenttjänst och denne ansvarar för utställningarna och kan vikariera museichefen.

Hangon museo toimii asiantuntijana koskien Hangon historiaa. Museo kerää tietoa kaupungin historiasta ja nykypäivästä. Tämä tapahtuu kartuttamalla, tallentamalla, hoitamalla ja tutkimalla kokoelmia. Kokoelmat ja museon keräämä tieto ovat asiakkaiden käytettävissä näyttelyiden, elektronisesti ja tutkimuksen kautta. Museo dokumentoi kansallisella tasolla kaksikielisyyttä sekä matkailua Hangossa.

Hangö museum är sakkunnig om Hangös historia. Museet samlar in uppgifter om stadens historia och nutid. Detta sker genom att man utökar, bevarar, sköter om och forskar i samlingarna. Allmänheten har tillgång till samlingarna och kunskapen insamlad av museet genom utställningar och forskningsarbete samt elektroniskt. Museet dokumenterar på nationell nivå tvåspråkigheten samt turismen i Hangö.

Tavoitteet vuodelle 2025 olivat:

- Aloittaa toiminta uusissa tiloissa, jonne tulee pysyvä Hanko-näyttely sekä vaihtuvien näyttelyiden tila. Tarkoituksemme on tehdä monipuolinen näyttely Hangon historiasta. Teemoina tulee ainakin olemaan merenkulu, teollisuus ja matkailu. Museo tuottaa sisällön, mutta avuksi meillä on näyttelysuunnittelijatoimisto Kombo, jolla on osaamista sisällön, tilojen, vuorovaikutuksen ja informaation suunnittelusta. Lisäksi muutosjohtaja Kati Huovinmaa on mukana kehittämässä toimintaa.
- Organisaatiomuutoksen läpivieminen. Museo tarvitsee erilaista osaamista, kun meillä on uudet tilat. Museonjohtajan sijaiseksi tarvitaan intendentti, ja sen lisäksi myös amanuenssi ja pedagogi.
- Näyttely yhteistyössä arkeologi Jan Fastin kanssa koskien Hangon rintamaa 1941–1944. Näyttely avataan lokakuussa.
- Hangon museo jatkaa Hangon rakennusten inventointia yhdessä rakennusvalvonnan ja kaavoituksen kanssa.

Målen för 2025 var:

- Börja verksamheten i nya utrymmen, dit det kommer en Hangöutställning och ett utrymme för tillfälliga utställningar. Förhoppningen är att göra en mångsidig utställning om Hangös historia. Teman kommer i alla fall att vara sjöfarten, industrin och turismen. Museet producerar innehållet, men vi har till hjälp utställningsplanerarföretaget Good Kombo Oy, som har kunskande om planering kring innehåll, utrymmen, växelverkan och information. Dessutom är förändringsledaren Kati Huovinmaa med och utvecklar verksamheten.
- Genomförande av organisationsförändring. Museet behöver kunskande av olika slag, då vi nu har nya utrymmen. För att vikariera museichefen behövs en intendent och dessutom behövs en amanuens och pedagog.
- I oktober öppnas i samarbete med arkeolog Jan Fast en utställning om Hangöfronten 1941–1944.
- Hangö museum fortsätter inventering av Hangös byggnader med hjälp av byggnadstillsynen och planläggningen.

Tavoitteiden toteutuminen:

- Perusnäyttelyn toteuttaminen on tavallisesti monien vuosien prosessi. Hangossa saimme näyttelyn avattua vuodessa, mikä on suuri saavutus. Olemme itse tyytyväisiä lopputulokseen ja niin on ollut suurin osa asiakkaistakin. Good Kombo Oy oli erittäin suurena apuna. Heillä on selvästikin kokemusta ja osaamista. Muutosjohtaja Kati Huovinmaa oli mukana päivittämässä meidän uudistettua strategiaa, joka valmistuu, kun kaupungin strategia on hyväksytty.
- Maaliskuussa saimme uuden viran, eli intendentin, joka vastaa näyttelytoiminnasta, virka täytettiin kesäkuun alusta. Nyt ei enää amanuenssin vastuuna ole sekä näyttelyt ja esinekokoelmat, vaan lokakuun alussa aloittanut amanuenssi voi paneutua kokoelmien hoitoon. Kun meillä ei vielä ole pedagogia on intendentti vastannut myös koululaisryhmistä.
- Lokakuussa oli jo aika avata toinen vaihtuva näyttely uusissa tiloissa *Sirpaleita maailmansodasta – Hanko 1941–1944*. Tässä näyttelyssä Jan Fast kertoo kaikista kaivauksistaan tähän mennessä koskien toista maailmansotaa Hankoniemellä. Näyttely toteutettiin myös yhteistyössä Johannes Niemisen kanssa sekä Hankoniemen yläasteen TET-oppilaiden kanssa.
- Museon rakennusinventointi jatkui lähes koko vuoden, mutta päättyi, koska työtä tehnyt Marika Kalanti poistui joukostamme. Ensi vuodelle meillä ei ole varaa palkata uutta henkilöä jatkamaan hanketta.

Målens förverkligande:

- Att förverkliga en basutställning är vanligen en process på flera år. I Hangö lyckades vi öppna utställningen på ett år, vilket är en stor bedrift. Vi är själva nöjda med resultatet och så också största delen av besökarna. Good Kombo Oy var till mycket stor hjälp. De har klart erfarenhet och kunskande. Förändringsledaren Kati Huovinmaa var med att uppdatera vår nya strategi som blir färdig när stadens strategi har godkänts.
- I mars fick vi en ny tjänst, det vill säga en intendent som ansvarar för utställningsverksamheten, tjänsten tillsattes från juni. Nu är inte både utställningarna och föremålen på amanuensens ansvar, utan amanuensens som började i oktober kan fokusera på samlingarna. Då vi inte ännu har en pedagog har intendenten ansvarat också för skolguidningarna.
- I oktober var det redan dags att öppna vår andra tillfälliga utställning i våra nya utrymmen *Fragment av ett världskrig – Hangö 1941–1944*. I den här utställningen berättar Jan Fast om alla sina hittills utförda utgrävningar om andra världskriget på Hangö udd. Utställningen utfördes tillsammans med Johannes Nieminen samt praoelever från Hangös finska högstadium.
- Byggnadsinventeringen fortsatte nästan hela året, men upphörde då vår medarbetare Marika Kalanti lämnade oss. För nästa år har vi inte råd att anställa en ny person att fortsätta med projektet.

Henkilökunta

2000-luvun alussa luovuttiin viroista, kun uusi henkilö nimitettiin, esim. amanuenssiksi. Olemme huomanneet tässä viimeisten vuosien aikana, että olisi hyvä, että museossa olisi kaksi viranhaltijaa. Saimme onneksemme luvan uudelle intendentin viralle. Tälle viralle oli suuri tarve, koska varsinkin uusissa tiloissa meillä on tarvetta henkilölle, joka pystyy panostamaan yksinomaan näyttelyihin, ja samalla olemaan museonjohtajan sijainen tämän ollessa poissa. Uutena intendenttinä aloitti 1.6. amanuenssi Linda Svennblad. Tämän johdosta amanuenssin toimi vapautui, ja siihen tilalle valittiin Suvi Laine, joka aloitti 1.10. Amanuenssi vastaa nykyään pelkästään esinekeräilyä ja nykydokumentoinnista.

Personalen

I början av 2000-talet avstod man från tjänster när nya personer anställdes, till exempel till amanuens. Vi har märkt under de senaste åren att det skulle vara bra att det fanns två tjänsteinnehavare på museet. Lyckligtvis fick vi lov att inrätta en ny intendenttjänst. Det finns ett stort behov för den här tjänsten för speciellt i de nya utrymmena har vi behov av en person som kan satsa enkom på utställningarna och samtidigt vikariera museichefen när denne är frånvarande. Som ny intendent började 1.6 amanuens Linda Svennblad. Därför blev amanuensbefattningen ledig och till befattningen valdes Suvi Laine som började 1.10. Amanuensens ansvarar nuförtiden enbart om samlingarna och nutidsdokumentation.

Vakituiset työntekijät ovat museonjohtaja Laura Lotta Andersson, intendentti Linda Svennblad, amanuenssi Suvi Laine, palveluvastaava Ben Ferm ja museomestari Kim Kidron (työvapaalla koko vuoden). Pidetty työkaverimme Marika Kalanti jatkoi museoassistenttina poismentonsa 25.10. saakka. Stefan Grünwald jatkoi museotutkijana 31.5. saakka avustaen ensin perusnäyttelyn tekemisessä, jonka jälkeen hän järjesti arkistomme 31.10 saakka. Jan-Erik Kvarnström jatkoi museoassistenttina 21.12 saakka hoitamalla käytännön asioita, ja avustamalla Keksien tilojen tyhjentämisessä. Tarja Kvarnström on jatkanut sunnuntaipäivystäjänä ja tarvittaessa palveluvastaavan sijaisena.

De tillsvidarevarande anställda är museichef Laura Lotta Andersson, intendent Linda Svennblad, amanuens Suvi Laine, serviceansvarige Ben Ferm och museimästare Kim Kidron (arbetsledig hela året). Vår omtyckta arbetskamrat Marika Kalanti var museiassistent till sin bortgång 25.10. Stefan Grünwald fortsatte som museiforskare till och med 31.5 och assisterade med den permanenta utställningen. Därefter ordnade han vårt arkiv till och med 31.10. Jan-Erik Kvarnström fortsatte som museiassistent till och med 21.12. och skötte om praktiska saker och hjälpte att tömma Kexens lager. Tarja Kvarnström har fortsatt som söndagsdejour och vid behov vikarierat den serviceansvarige.

Tammikuussa meillä oli tettiäisenä Freja Tamelander 20–31.1. Meillä oli kolme kesätyöntekijää kesäkuussa, he saivat tutustua museotöihin monipuolisesti. He olivat Freja Tamelander 2–15.6., Stella Rönblad 9–22.6. ja Mia Kinnunen 16–29.6. Ingrid Möller oli kassalla 23.6–17.8. Meillä oli 29.9.–10.10. neljä tettiäistä Hankoniemen yläasteelta, Nay ”Niki” Gay Blute, Miro Hattunen, Veeti Jylkkö ja Wilma Piironen.

I januari hade vi som praoelev Freja Tamelander 20–31.1. Vi hade tre sommararbetare i juni som fick mångsidigt bekanta sig med museets arbeten. De var Freja Tamelander 2–15.6, Stella Rönblad 9–22.6 och Mia Kinnunen 16–29.6. Ingrid Möller var vid kassan 23.6–17.8. Vi hade 29.9–10.10 fyra praoelever från det finska högstadiet Nay ”Niki” Gay Blute, Miro Hattunen, Veeti Jylkkö och Wilma Piironen.

Museoamanuenssi Linda Svennblad suoritti johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon 28.1. Museonjohtaja suoritti museoalan talouden johtamisen osatutkinnon 12.12.

Museiamanuens Linda Svennblad avlade 28.1 en specialyrkesexamen i ledarskap och företagsledning. Museichefen avlade 12.12 en delexamen i museers ekonomiska ledning.

Uusi henkilökunta intendentti Linda Svennblad ja amanuenssi Suvi Laine. Kuvat: Arja Järvilehto

Den nya personalen intendent Linda Svennblad och amanuens Suvi Laine. Bilder: Arja Järvilehto

Museon tilat

Tämän vuoden aikana saimme otettua haltuun myös käytännössä lähes kaikki tilat Mannerilta. Niin kutsutussa 2. hallissa alkoi tapahtua heti alkuvuodesta, kun akustiikkalevyt asennettiin. Jälkikaiku oli ennen levyjen asentamista 9 sekuntia. Seuraavaksi vuorossa oli pimentävät verhot, jotta päivänvalo ei pääse sisälle haalistamaan esineitä. Valokiskotkin piti asentaa varhaisessa vaiheessa. Seuraavana vuorossa oli Villa Jennyn rakennustyöt. Tämän jälkeen saattoi Mytime Oy tulla rakentamaan paikan päälle erinäisiä lavasteita ja asentamaan vitriinejä. Työ oli tarkoin aikataulutettu, ja myöhästymisiin ei ollut varaa, koska halusimme, että museo on auki ennen kuin koulujen lomat alkavat. Tämä kaikki onnistui, ja siitä on kiitettävä silloista amanuenssia Linda Svennbladia.

Museets utrymmen

Under det här året kunde vi ta i besittning även i praktiken nästan alla utrymmen i Manners. I den så kallade andra hallen började det ske saker och ting redan i början av året, då akustikskivorna installerades. Innan skivorna installerades var efterklängen nio sekunder. Till följande installerades

mörkläggningsgardiner, så att dagsljuset inte förstör föremålen. Även ljusskenorna måste installeras i ett tidigt skede. Till följande byggdes Villa Jenny. Efter det här kunde Mytime Oy komma och bygga olika kulisser och installera vitriner. Arbetet var noggrant schemalagt och det fanns inga marginaler för förseningar, för vi ville att museet skulle öppnas innan skolornas sommarlov. Allt detta lyckades och dåvarande amanuens Linda Svennblad är att tacka för det.

Meillä oli aikaa vuoden loppuun saakka tyhjentää meidän viimeinen huoneemme Keksillä. Kun muutimme Leiraan, jäi tähän huoneeseen paljon museon rekvisiittaa, ja esineitä meripelastuskokoelmasta sekä osa myyntikirjavarastostamme. Vastuu muutosta oli uudella amanuenssilla Suvi Laineella. Muuton yhteydessä myimme museon vanhat vitriinit, jotka oli hankittu 1990-luvulla.

Vi hade tid till slutet av året att tömma vårt sista rum i Kexen. Då vi flyttade till Leira blev där kvar mycket av museets rekvisita, delar av sjöräddningssamlingen och en del av vår bokförsäljningslager. Ansvaret av flytten var på vår nya amanuens Suvi Laine. I samband med flytten sålde vi museets gamla vitriner som anskaffats på 1990-talet.

Kokoelmat

1.10. alkaen Hangon museolla on ensimmäistä kertaa amanuenssi, jonka päätehtävänä on kokoelmat. Museon kokoelmien kehittämisen ja säilyvyyden kannalta tämä on iso askel eteenpäin. Amanuenssi saa lähes täysipäiväisesti keskittyä tähän tehtävään.

Samlingarna

Från och med 1.10 har Hangö museum för första gången en amanuens vars huvuduppgift är samlingarna. För utvecklandet och bevarandet av museets samlingar är detta ett stort steg framåt. Amanuensen kan nästan hela tiden koncentrera på den här uppgiften.

Hienoa on myös, että meidän pysyvässä näyttelyssä on esillä paljon hienoja esineitä meidän kokoelmistamme. Tekstiileille on ihan oma huoneensa, jossa voimme esitellä hienoja tekstiilejämme. Saimme Museovirastolta lainaksi keskiaikaiseen Hangonkylään liittyviä esineitä. Yksityishenkilöt lainasivat teollisuusosioon myös esineitä, mitä meillä ei ole omissa kokoelmissamme.

Det är också fint att i den permanenta utställningen finns många fina föremål från vår samlingar utställda. Textilierna har fått ett eget rum, där vi kan ställa ut av våra fina textilier. Vi fick som lån av Museiverket föremål som berättar om det medeltida Hangöby. Privatpersoner lånade till vår industriavdelning föremål, som vi inte hade i våra egna samlingar.

Olemme valmistelleet 4. hallia, jotta sinne mahtuu osa meidän kokoelmistamme ja rekvisiitasta.

Vi har ställt i ordning fjärde hallen så att vi får dit en del av våra samlingar och rekvisita.

Joulukuussa 2025 tapahtui vesivahinko Leirassa, ja kahdeksan opetustaulua oli niin homehtuneita, että ne piti poistaa kokoelmista. Keksiä tyhjennettäessä tehtiin myös muutama esinepoisto, koska ne olivat niin huonossa kunnossa.

I december 2025 skedde ett vattenläckage i Leira och åtta undervisningsplanscher var så mögliga att de måste kasseras från samlingarna. När Kexen tömdes gjordes också några föremålsavskaffningar då de var i så dåligt skick.

Tärkeitä lahjoituksia vuoden aikana on ollut Väyläviraston lahjoittama Suomen ensimmäinen led-valoinen sektorilyhty, joka on ollut Hangon vesillä. Muita hienoja lahjoituksia on Hangon asemaa esittävä pienoistrata, Helo-kiuas 1970-luvulta ja moottorivene.

Viktiga donationer under året har varit Finlands första ledbelysta sektorlykta som funnits i Hangövattnen som donerades av Trafikledsverket. Andra fina donationer har varit en modelljärnväg över Hangö station, en Helo bastuugn från 1970-talet och en motorbåt.

Olemme vuoden aikana käyneet dokumentoimassa mm. Hangon merivartioasemaa ja Hankoniemen yläastetta.

Under året har vi dokumenterat bland annat Hangö sjöbevakningsstation och Hangös finskspråkiga högstadium Hankoniemen yläaste.

Pienempi kotitalousluokka Hankoniemen yläasteessa.

Den mindre klassen för hushållslära i det finskspråkiga högstadiet, Hankoniemen yläaste

Näyttelyt ja tapahtumat

Tämän vuoden lopputulos eli uusi pysyvä näyttely on tuntunut aivan mahtavalta. Sen toteutuminen on ollut suuri ponnistus sekä henkisesti että taloudellisesti. Lopputulos on kuitenkin paljon hienompi kuin mitä osasimme kuvitella, kun aloitimme suunnittelun vuonna 2023. Suurena apuna meillä oli näyttelysuunnittelufirma Good Kombo Oy, jonka avulla saimme tuotua esille visiomme Hangon museosta. Teemat pysyivät suurin piirtein samoina koko näyttelysuunnitteluprosessin aikana, mutta koko ajan oli paljon mietittävää, että miten esimerkiksi jotkut asiat käytännössä toteutettaisiin.

Utställningar och evenemang

Det här årets slutresultat den nya permanenta utställningen har känts fantastiskt. Dess förverkligande har varit en stor prestation både andligt och ekonomiskt. Slutresultatet är dock mycket finare än vi kunnat föreställa oss då vi började planeringen 2023. Till stor hjälp har varit utställningsplaneringsfirman Good Kombo Oy med vars hjälp vi har kunnat föra fram vår vision om Hangö museum. Teman hölls ungefär

samma under hela utställningsplaneringsprocessen, men hela tiden fanns det mycket att fundera över hur sakerna kunde utföras i praktiken.

Tämän työn aikana olemme pystyneet osoittamaan, että jos on tahtoa, voi toteuttaa lähes mitä tahansa. Muutos on aivan valtava siihen suhteutettuna, mitä tiloja museolla on koskaan aiemmin ollut. Kävijätkin ovat olleet erittäin tyytyväisiä uusiin näyttelyihin. Uutta perusnäyttelyä on mahdollista muokata, mutta se on myös suunniteltu siten, että se kestäisi aikaa.

Under det här arbetet har vi kunnat bevisa att om det finns vilja, kan man förverkliga nästan vad som helst. Förändringen är oerhörd när man jämför med vad för utrymmen museet hade tidigare. Besökarna har också varit mycket nöjda med de nya utställningarna. Det går att ändra i den nya basutställningen, men den är också planerad så att den kan bestå en längre tid.

Näyttelyssä *Missä maa ja meri kohtaavat* kerromme Hankoniemestä, Hauensuolesta, Gustavsvärnistä, satamasta, siirtolaisuudesta, saaristolaisuudesta, hylyistä, teollisuudesta, luonnosta sekä ranta- ja huvilaelämästä. Fyysisen rakentamisen toteutti Mytime Oy, joka toteutti hienosti kaikki meidän ja Good Kombon Oy:n ideat. Byggnadstradition Ab toteutti fiktiivisen Hanko-huvilan, Villa Jennyn, käyttäen aikakauteen sopivia materiaaleja, ja vanhoja autenttisia elementtejä.

I utställningen *Där land och hav möts* berättar vi om Hangö udd, Gäddtarmen, Gustavsvärn, hamnen, emigrationen, skärgårdslivet, vrak, industrin, naturen samt strand- och villalivet. Det fysiska byggnadsarbetet gjordes av Mytime Oy som fint kunde förverkliga alla våra och Good Kombo Oy:s idéer. Byggnadstradition Ab förverkligade en fiktiv Hangövilla, Villa Jenny, och använde material som passade tidseran och gamla autentiska element.

Päänäyttely *Missä maa ja meri kohtaavat*. Kuva: Arja Järvilehto

Huvudutställningen *Där land och ha möts*. Bild: Arja Järvilehto

Näyttelyssä emme halunneet liikaa nojata digilaitteisiin. Siirtolaisuudesta, teollisuudesta ja Adelaide-kokoelmasta kertovat lisätekstit löytyvät näytöiltä. Keskellä tilaa on läpileikkaus Hankoniemen luonnosta, joka on Fantomatico Oy:n sekä animaattori Camilla Pentin digitaalinen toteutus.

Vi ville inte förlita oss för mycket på digitala apparater. Tilläggstexterna om emigrationen, industrin och Adelaidesamlingen finns på skärmar. Mitt i utrymmet finns ett tvärsnitt om Hangö udds natur som är ett digital förverkligade av Fantomatico Oy och animatören Camilla Pentti.

Adelaide-kokoelmalla on oma huoneensa, jossa näyttely vaihdetaan kahden vuoden välein. 15.5. avattiin suvun historiasta ja muotivirtauksista kertova kokonaisuus.

Adelaidesamlingen har nu ett eget rum där utställningen byts med två års mellanrum. 15.5 öppnades en helhet som berättar om släktens historia och modeströmningar.

Olemme myös tehneet muutoksen meidän vaihtuvien näyttelyiden toimintaan. Vuodesta 2025 lähtien avaamme uuden vaihtuvan näyttelyn lokakuussa. Museo on jo pitkään tehnyt yhteistyötä arkeologi FT Jan

Fastin kanssa. 10.10. avasimme näyttelyn *Pirstaleita maailmansodasta – Hanko 1941–1944*, joka kertoo hänen tähänastisista kaivauksista ja tutkimuksista Hankoniemellä.

Vi har också gjort en förändring i våra tillfälliga utställningars verksamhet. Från 2025 öppnar vi en ny tillfällig utställning i oktober. Museet har redan länge samarbetat med arkeologen fil.dr. Jan Fast. 10.10 öppnade vi utställningen *Fragment av ett världskrig – Hangö 1941–1944*, där han berättar om sina utgrävningar och forskning hittills på Hangö udd.

Pidimme museon kokonaan kiinni näyttelyn rakentamisen aikana 11.–27.4., jonka jälkeen näyttely oli avoinna viikonloppuisin toukokuun puoliväliin, varmistaaksemme sekä asiakkaiden turvallisuuden että työntekijöiden työrauhan. Vaihtuvien näyttelyiden tila oli suljettuna 1.9.–9.10. näyttelyvaihdon aikana.

Museet var helt stängt 11–27.4 och därefter höll vi museet öppet under veckosluten till mitten av maj för att säkerställa kundernas säkerhet och personalens arbetsro. Utrymmet för tillfälliga utställningar var stängt 1.9–9.10 på grund av utställningsbyte.

Hangon museossa kävi 8 251 kävijää vuonna 2025. Edellisvuonna kävi 4 845 kävijää. Koulut ovat vierailleet erittäin aktiivisesti museon näyttelyissä - yhteensä 372 oppilasta vuoden aikana. Oppilaat ovat tutustuneet sekä uuteen päänäyttelyyn että erikseen *Sirpaleita maailmansodasta* -näyttelyyn. Käynnit on räätälöity kyseiselle ikäryhmälle sopiviksi. Päänäyttelyssä oppilaat ovat perehtyneet eri teemoihin hahmojen kautta, ja Jan Fastin näyttelyssä he ovat saaneet kertoa omista ajatuksistaan sodasta ja rauhasta.

Hangö museum besöktes av 8 251 personer 2025. Föregående år var motsvarande siffra 4 845 besökare. Skolorna har besökt mycket aktivt museets utställningar, totalt 372 elever under året. Eleverna har bekantat sig både med den nya huvudutställningen samt med utställningen *Fragment av ett världskrig*. Besöken har skräddarsytts så att de passar åldersgruppen. I huvudutställningen har eleverna fått bekanta sig med olika teman genom olika figurer och i Jan Fast's utställning har de fått berätta om sina egna tankar om krig och fred.

Toukokuun 15. päivänä avasimme juhlallisesti Hangon museon ensimmäisen päänäyttelyn *Missä maa ja meri kohtaavat* sekä Adelaide-kokoelman näyttelyn. Mannerin tehtaan historiasta kertova näyttely avattiin myös samana päivänä Tapio Mannerin toimesta. Hangon museon kävijät saavat käyntinsä aikana myös tutustua tähän museoon. Avajaispäivänä museossa kävi 315 avajaisvierasta. Meillä oli vapaa sisäänpääsy koko päivän ajan, sekä ohjelmaa. Entinen museonjohtaja Birgitta Ekström Söderlund piti avajaispuheen, museonjohtaja Laura Lotta Andersson ja Tapio Manner lausuivat myös muutaman sanan. Amanuenssi Linda Svennblad ja näyttelysuunnittelija Johannes Nieminen Good Kombo Oy:stä avasivat näyttelyn. Kävijöille tarjottiin syötävää ja juotavaa. Päivästä on tullut paljon positiivista palautetta jälkeenpäin.

Den 15 maj öppnades under festliga former Hangö museums första huvudutställning *Där land och hav möts* samt Adelaidesamlingens utställning. På samma dag öppnades också utställningen om Manners fabriks historia som gjorts av Tapio Manner. Besökarna till Hangö museum får under sitt besök också bekanta sig med det här museet. Under öppningsdagen besöktes museet av 315 vernissagegäster. Vi hade fritt inträde hela dagen samt program. Förra museichefen Birgitta Ekström Söderlund höll öppningstalet. Museichef Laura Lotta Andersson och Tapio Manner sade några ord. Amanuens Linda Svennblad och

utställningsplanerare Johannes Nieminen från Good Kombo Oy öppnade utställningen. Besökarna bjöds på ätbart och dricka. Tillställningen har fått mycket bra respons av Hangöborna efteråt.

Kuvia avajaisista. Kuva: Linda Svennblad

Bilder från vernissagen. Bild: Linda Svennblad

Ystävänpäiväaskartelua järjestettiin 13.2. Paikalla oli 21 osallistujaa.

13.2 ordnades vändagspyssel. På plats var 21 deltagare.

Museon verstaalla pidettiin paperiaskartelupäivät 10.6., 24.6. ja 8.7. Tapahtuma sopi hyvin sekä lapsille että aikuisille. Osallistujia oli yhteensä 35 henkilöä.

Den 10.6, 24.6 och 8.7 hölls papperspysseldagar i museets verkstad. Evenemanget var riktigt till både barn och vuxna. Totalt 35 personer deltog.

Itämeren päivänä 28.8. museo jalkautui Kappelisatamaan, jossa neljä hankolaista avasi kalavajansa, ja Margareta Elisdotter (synt. 1712) eli opas Tarja Kvarnström kertoi 1700-luvun Kappelisatamasta. Päivään osallistui 74 henkeä. Museo järjesti siellä myös pienen Kappelisatamasta kertovan valokuvanäyttelyn.

Tilaisuus oli onnistunut, ja kävijöiden keskuudessa syntyi paljon keskusteluja. Museossa oli lisäksi esillä elokuvatuottaja ja ympäristöaktivisti Ari Heinilän tekemä lautta, joka on tehty Mulanin saarelta löydetystä roskasta, ja tähän liittyvä video.

På Östersjödagen 28.8 for museet till Kapellhamnen där fyra hangöbor öppnade sina fiskebodas och Margareta Elisdotter (född 1712) det vill säga guiden Tarja Kvarnström berättade om livet på 1700-talet i Kapellhamnen. 74 personer deltog i evenemanget. Museet ordnade också en liten pop up -fotoutställning om Kapellhamnen. Tillställningen var lyckad och det uppstod livliga diskussioner bland deltagarna. Dessutom var filmproducenten och miljöaktivisten Ari Heiniläs flöte, som gjorts av skräp hittad på ön Mulan, uppställd i museet tillsammans med en video om den.

Syyslomaviikonloppuna 18.–19.10. järjestettiin aarrejahti Haagapuistossa, Feffe Parkissa ja Tapio Wirkkalan puistossa, johon osallistui 91 henkeä. Museo osallistui myös lasten päivään Leirassa 25.10, ja siellä kävi 50 henkeä. Leirassa kävijät saivat tutustua Jan-Eric Nyströmin rakentamaan Hanko-pienoismalliin, jossa on toimiva pienoisjunarata ja muita liikkuvia elementtejä.

Under höstlovsveckoslutet 18–19.10 ordnades en skattjakt i Hagaparken, Feffe Park och Tapio Wirkkalas park, 91 personer deltog. Museet deltog också i barnens dag i Leira 25.10 och dit kom 50 personer. I Leira fick besökarna bekanta sig med en Hangöminiatyr gjord av Jan-Eric Nyström och som har en fungerande miniatyrjärnväg och andra rörliga element.

Talous

Hangon museolle oli budjetoitu menoja 617 398 euroa (edellisvuonna 620 662 euroa) ja tuloja 145 500 euroa (edellisvuonna 145 500 euroa). Menot olivat lopulta 629 116 ja tulot 55 587 euroa. Menoista 72 % menivät palkkoihin ja tilakustannuksiin. Hangon museo sai valtionosuutta 64 267 euroa 2,0 henkilötyövuodesta. Menetimme siis 0,2 henkilötyövuotta valtion leikkausten takia.

Ekonomi

I Hangö museums budget fanns reserverat 617 398 euro för utgifter (ifjöl 620 662 euro) och i intäkter 145 500 euro (ifjöl 145 500 euro). Utgifterna var slutligen 629 116 euro och inkomsterna 55 587 euro. Av utgifterna gick 72 % till löner och utrymmeskostnader. Hangö museum fick 64 267 euro i statsandelar för 2,0 årsverken. Vi förlorade 0,2 årsverken på grund av statens nedskärningar.

Investointitalousarvioon sai Hangon museo kaupungilta 250 000 euroa. Olimme 2023 hakenneet rahoitusta ja saimme opetus- ja kulttuuriministeriöltä 90 000 euroa investointirahaa tilojen peruskorjaukseen, josta saimme 54 000 euroa tälle vuodelle. Lisäksi saimme 20 000 euroa eduskunnan valtiovarainvaliokunnalta. Eli yhteensä 324 000 euroa. Menot olivat yhteensä 344 133 euroa.

Staden gav Hangö museum 250 000 euro för investeringsbudgeten. Vi hade 2023 sökt finansiering och vi fick 90 000 euro av utbildnings- och kulturministeriet i investeringsunderstöd för att bygga om lokalen,

varav vi fick 54 000 euro för det här året. Dessutom fick vi 20 000 euro av riksdagens finansutskott. Summan blev då totalt 324 000 euro. Utgifterna var totalt 344 133 euro.

Kaupunginhallitus käsitteli museon anomusta talousarvion ylityksestä koskien sekä käyttötalousarviota että investointeja kokouksessaan 13.10. Hangon museo oli budjetoinut vuodelle 2025 tukia ja avustuksia muilta 94 000 euron edestä. Museo on hakenut avustuksia 116 000 euron edestä eri säätiöiltä luontopöytäprojisointia, tarinallisia polkuja sekä museon opetusohjelmaa varten. Yhtäkään näistä ei ole myönnetty. Luontopöytäprojisointi toteutettiin uuteen näyttelyyn investointirahoilla. Museo pyysi, että tuloista poistettaisiin 90 000 euroa ja, että investointeihin tulisi 20 000 euron ylitys. Molemmat ylitykset hyväksyttiin äänestyksen jälkeen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarviomuutokset kokouksessaan 28.10.

Stadsstyrelsen behandlade museets ansökan om överskridningsrätt angående både driftsbudgeten och investeringarna på sitt möte 13.10. Hangö museum hade budgeterat för 2025 understöd och bidrag från andra för en summa på 94 000 euro. Museet har ansökt om understöd för 116 000 från olika stiftelser för naturbordsprojiceringen, narrativa stigar samt museets plan för kulturfostran. Vi fick inte ett endaste av dessa. Naturbordsprojiceringen förverkligades med investeringspengar. Museet bad att 90 000 euro skulle tas bort från inkomsterna och att investeringarna skulle överskridas med 20 000 euro. Båda överskridningarna godkändes efter omröstning. Stadsfullmäktige godkände budgetförändringarna på sitt möte 28.10.

Hangon kansalaisopisto

Henkilökunta

60 % rehtori
50 % kurssisuunnittelija
50 % kurssisihteeri
42 tuntiopettajaa
2 iltavahtimestaria

Toiminta perustuu Lakiin vapaasta sivistystyöstä 21.8.1998/632 ja asetukseen vapaasta sivistystyöstä 6.11.1998/805.

Tuntipalkalla olevat opiskelijat hoitavat vahtimestarin työt.

Kurssitarjonta ja toteuttaminen

Tavoitteena on ollut tarjota mahdollisimman monia kiinnostavia kursseja. Kurssitarjonta koottiin osallistujien palautteen, opettajilta saatujen ehdotusten ja kansliaan tulleiden ehdotusten perusteella. Ideoita haettiin myös seuraamalla muiden opistojen tarjontaa.

Ilmoittautuneita tulee olla vähintään seitsemän, jotta kurssi alkaa. Jos vähimmäismäärä alittuu useamman peräkkäisen kerran, kurssi keskeytyy. Jatkokurssin vähimmäismäärä on kuusi osallistujaa.

Mahdollisuuksien mukaan olemme järjestäneet kaksikielisiä kursseja tavoittaaksemme enemmän kurssilaisia ja edistääksemme yhteistyötä yli kielirajojen. Näin ohjelmistoon saatiin useampia kursseja. Opettajalta edellytettiin suullista toisen kotimaisen kielen taitoa. Kurssitarjontaa ohjasi opettajan palkkaus ja matkakustannukset. Palkkaus perustui työehtosopimukseen.

Vuonna 2025 toteutui yhteensä 183 kurssia, 1032 osallistujaa ja 3241 oppituntia.

Hangö medborgarinstitut

Personal

60 % rektor
50 % kursplanerare
50 % kurssekreterare
42 timlärare
2 kvällsvaktmästare

Verksamheten lyder under Lagen om fritt bildningsarbete 21.8.1998/632 och Förordningen om fritt bildningsarbete 6.11.1998/805.

Kvällsvaktmästarens arbete sköts av studerande på timlön.

Kursutbud och förverkligandet

Målet har varit att erbjuda så många intressanta kurser som möjligt. Kursutbudet har sammanställts på basen av den respons som kursdeltagarna har gett, på basen av idéer som lärarna har kommit med och de förslag som givits till kansliet. Vi har också fått idéer till nya kurser från andra instituts kursutbud.

En kurs bör ha minst sju deltagare, underskrider kursen detta antal flera på varandra följande gånger avbryts kursen. En fortsättningskurs bör ha minst sex deltagare.

I mån av möjlighet har vi ordnat tvåspråkiga kurser för att nå fler kursdeltagare och främja samarbete över språkgränserna. Av läraren i fråga har förutsatts muntliga kunskaper i det andra inhemska språket. Kursutbudet styrs av lönekostnader och eventuella resekostnader för läraren. Lönesättningen har följt kollektivavtalet.

Under 2025 förverkligades sammanlagt 183 kurser, med 1032 deltagare och 3241 lektioner.

Lukuvuodelle 2024–2025 tarjosimme 187 kurssia, joista 71 olivat uusia. Syyslukukauden aikana saimme 2700 ilmoittautumista, joka on uusi ennätysmäärä. Suosittuja kursseja oli taas vesitreeni, jooga, äänimaljarentoutus ja keramiikka. Myös lasten taidekurssit olivat suosittuja. Vuonna 2025 opisto järjesti viisi isompaa luentoa, ja yhteensä niihin osallistui 270 henkilöä.

Opetustiloina käytettiin kaupungin omia kiinteistöjä, pääsääntöisesti kouluja, poikkeuksena on tekstiili- ja kudontasalit Vuorikadulla, ja Valo-salia, jota olemme vuokranneet pilates- sekä joogatunneille.

Yhdistykset ja järjestöt

Yhteistyötä tehtiin vuonna 2025 mm eri yhdistyksien kanssa (esim. Hurja Piruetti, Hangö manskör och damkör) ja myös kaupungin liikunta ja nuorisopuolen kanssa. Opisto tekee yhteistyötä myös paikallisten yrittäjien kanssa, esim. Alan's café. Keväällä järjestimme taas hygieni- ja anniskelupassintentit. Opisto oli ensimmäistä kertaa mukana kesällä järjestämässä Taidekarusellia (entinen luova viikko) lapsille ja nuorille yhteistyössä kulttuuritoimen kanssa.

Valtion myöntämää opintosetelityyppistä avustusta on joka vuosi haettu ja vuonna 2025 opistolle myönnettiin 2000 €. Painettu opinto-ohjelma postitettiin jokaiseen kotiin elokuun alussa. Lapsille ja nuorille tehtiin oma flyer joka jaettiin eskareihin ja kouluihin. Kotisivullamme löytyvät kaikki kurssit ja kansalaisopistolla on myös omat sivut Facebookissa ja Instagramissa.

Läsåret 2024–2025 erbjöd vi 187 kurser, varav 71 var nya. Under höstterminen fick vi 2700 anmälningar, vilket är nytt rekord! Populära kurser var igen bland annat vattenträning, avslappning, yoga och keramik. Konstkurser för barn var också populära. År 2025 ordnade MBI fem större föreläsningar och i dessa deltog sammanlagt 270 personer.

Stadens egna utrymmen har använts i undervisningen, främst skolor. Undantag är utrymmena på Berggatan, där vi har sömnad och vävning, samt Valo-salen, som vi hyrt för yoga och pilates.

Föreningar och organisationer

MBI samarbetade 2025 med olika föreningar (t.ex. Hurja Piruetti, Hangö manskör och Hangö damkör) och med stadens idrotts- och ungdomsväsende. MBI samarbetar också med lokala företagare, t.ex. Alan's café. Under våren arrangerades hygien- och serverinspasstentamen som förut. MBI var första gången med på sommaren och ordnade Konstkarusellen (f.d. skapande veckan) tillsammans med stadens kulturtjänster, ett sommarläger för barn och unga.

Staten beviljar understöd i form av studiesedlar som vi årligen anholder om och 2025 blev vi beviljade 2000 €. Det tryckta kursprogrammet sändes till varje hushåll i början av augusti. För barn och unga gjorde vi en egen flyer som delades ut till förskolorna och skolorna. På vår hemsida finns alla kurser och MBI har även en egen profil på Facebook och Instagram.

Yhteenveto toiminnasta vuonna 2025
Sammanfattning av verksamheten år 2025

Kurssit ja luennot

Kurser och föreläsningar 183

Opetustunteja

Undervisningstimmar 3241

Opiskelijoita (brutto)

Studerande (brutto) 2191

Opiskelijoita (netto)

Studerande netto 1047

